

Nemci se umikajo na celi fronti - Silen japonski pritisk

Priznavajo, da gre armadi v Rusiji trda

Nazijske osebnosti pripravljajo nemško ljudstvo na razočaranje. — Odpornost ruskega vojaka se visoko proslavlja. — Rusi si osvojili nove kraje.

London, Anglija. — Iz najzgodnejših virov samih se zdi, da je lahko povzema, da tiči za velikim umikom nemške armade, ki se je raztegnila preko cele dolge ruske fronte, nekaj vse bolj resnega kakor "izravnavanje bojne črte," kakor se izraža nemško poveljstvo. To mora biti pravi pobeg in nemško javnost očividno skušajo na lep način pripraviti na katastrofo, katera grozi armadi tekom te zime.

Na tak način vsaj se lahko razlagajo razne izjave, ki jih podajajo razni nemški govorniki po radio in razni izvedenci po nazijskem časopisu. Tako se po radio svari pred zmotnim domnevanjem, da je ruski vojak nezmožen, marveč, resnica da je ravno nasprotno: Ruski vojak se more teško smatrati za manj vrednega napram nemškemu vojaku, in povdarja se, da doživlja nemška armada v Rusiji "neverjetne težave."

Značilno je, da prihajajo zdaj take izjave, ko so vendar naznanili pred par meseci proglasili, da je ruska odpora moč zlomljena. Posebno pozornost pa zasluži članek, spisani od nazijskega vojaškega komentatorja Soldana in priobčen v nekem nazijskem listu. V njem se očitno povdarja, da se je možnost ruske vojne industrije znatno podcenjevala in, da se sovjetska armada bori z odpornostjo, kakoršne si niti predstavljati ne moremo. Kadar je bila kje kakšna divizija potolčena, je privrelo na njeno mesto število novih, da so na ta način pridobili naznanila pod zemljo le s trdnimi boji. Rusi so bili, pravi pisatelj, toliko zviti, da med vojno s Finsko niso pokazali svojega najboljšega orožja, in tako so naznanili ugotovili, da so sovjeti njihov najmočnejši sovražnik, kar so jih doslej še srečali.

Ta priznanja kažejo, da ruska poročila, ki trdijo, da se Nemci ne umikajo, marveč, da beže, ne bodo popolnoma pretirana. In v četrtek so se slišale nove vesti iz Moskve o takem pobegu; v njih se namreč omenja, da so Rusi zasedli pred Moskvo nove kraje in, da so se iz nekaterih umaknili Nemci sami od sebe, brez vsakih bojov. Ni sicer gotovo, ali ustanavljajo naznanila kje novo obrambno linijo, ali ne, vendar pa je gotovo, da Rusi s svojo ofenzivo, ki je zdaj v polnem teku, ne bodo odnehali, četudi naletijo na odpor.

V četrtek se je v Londonu razodelo, da se vršijo v Moskvi in v Washingtonu važne diplomatske konference, katerih cilj je, da se med vsemi tremi deželami sklene vojaška zveza z enotnimi vojnimi načrti.

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsake naselbine.

INDIJA ZA ANGLIJO

V slučaju napada Japoncev bi šli v vojno proti njim.

Chicago, Ill. — Prebivalstvo v britanski koloniji Indiji sicer nima ravno posebne ljubezni za Anglijo, vendar, ako bi Japonci vdrli tja, bi se ljudstvo brez dvoma enotno postavilo v boj ob strani Anglije. Tako sta se v sredo izrazila dva izvedenci s čičaške univerze, ki poznata razmere v Indiji. Kakor pravi, ljudstvo tamkaj mrzi očitno diktatorstvo in čista tisto malo demokracije, kar je imelo pod Britanijo. Posebno dober vtis je napravila Britanija, ko je dala v Indiji nedavno izpustiti na tisoče političnih jetnikov.

NEMŠKE ČETE BAJE ZAPUŠČAJO FINSKO

Stockholm, Švedska. — Iz nekega zanesljivega diplomatskega vira se je izvedelo v sredo, da Nemčija jemlje domov svoje čete s Finske, in, da je teh že več kot polovica odšla od tam. Kakor se trdi, Nemci itak niso dosti pomagali Fincem, ker niso navedeni na bojevanje na takem ozemlju, kakoršno je tam, vendar pa je za Fince dokaj neprijetno, da jih Nemci zapuščajo ravno zdaj, ko so Rusi podvzeli svojo veliko ofenzivo. Povrh pa so Finci tudi zelo razočarani nad tem, ko Moskva ne bo padla pred bojiščem, kakor so pričakovali.

VOJAŠKI VODITELJI NA HAVAJIH ODSTAVLJENI

Washington, D. C. — Mornariški in vojni departament sta v sredo objavila, da so se ukrenile radikalne izpremembe v vodilnem osebju na Havajskih otokih, in sicer zaradi katastrofe, ki jo je povzročil tamkaj japonski napad ob izbruhu vojne. Odstavljen je admiral Kimmel, ki je bil poveljnik pacifiškega brodograjskega in ga nadomesti admiral Nimitz. Enako sta bila odstavljena tudi dva armadna generala. Te izpremembe so se objavile isti dan, ko je posebna komisija pričela s preiskavo o usodnem dogodku na Havajih.

"NE ZMAGOSLAVJE SILE, MARVEČ BLAGOSLOV ZA SVET"

Chicago, Ill. — V objavi, ki jo je izdal v sredo glede vojne in miru, je tukajšnji nadškof Stritch povdarjal, da Amerika ne išče nikakega osvojevanja in nikakega maščevanja. "Bojujemo se," je dejal, "za pravice ljudi in za varnost naših svobod." Zmaga ne bo pomenila zmagovalstva sile, marveč blagoslov na celi svet.

PRODUKCIJA AVTOV SE BRŽKONE USTAVI

Washington, D. C. — Avtomobilska industrija bo slaba kmalu najgorj popolnoma "v penzijo," namreč, da se novi avtomobili ne bodo več izdelovali. To je objavil zadnji sredo direktor za civilne zaloge Henderson, omenjajoč, da se bo produkciranje avtomobilov bržkone ustavilo s 1. februarjem. O tem se bo razpravljalo še na konferenci med industrijo in delavstvom, sklicani za 15. januarja. Sploh pa bi bilo brezpomembno nove avtomobile izdelovati, ker se novi gumijasti obroči itak ne bodo več dobili. Dosedanja prepoved prodaje novih obočev, ki je bila določena do 22. decembra, se raztegne do 4. januarja, kakor je objavil Henderson, in po tem dnevu se bodo dobili novi obroči le na karte, te pa se bodo izdale le tistim, ki potrebujejo avtomobile v nujne svrhe.

BRITANCI UTEGNEJO POSREDOVATI V AMERIKI

London, Anglija. — Da se doseže sprava med obema ameriškima delavskima organizacijama, federacijo in CIO, utegne biti potrebno posredovanje Britancev. Tozadevni predlog se je namreč stavil zadnje sredo vodstvu kongresa britanskih obrtnih unijs od delegatov, ki so se pred kratkim povrnili z obiska v Ameriki. Vojna, tako pravijo, bo pripomogla, da tako posredovanje ne bo povzročilo nikake sumnje ali zamere.

VLOŽILI PETICIJO ZA ZVEZO Z BRITANJO

New York, N. Y. — Kakor je organizacija Federal Union, Inc., ki propagira, da se Zed. države in britanski imperij spoji v eno enoto, objavila zadnje sredo, je poslala predsedniku Rooseveltu peticijo, katero naj on predloži kongresu, da se v svrhu zmage in zagotovitve bodočega miru združijo Zed. države z Kanado, z Anglijo, Irsko, Avstralijo, Novo Zelandijo in Južno Afriko. Med tistimi, ki so odobrili peticijo, sta tudi notranji tajnik Ickes in član vrhovnega sodišča Roberts.

VSEAMERIŠKA KONFERENCA SKLICANA

Washington, D. C. — Upravni odbor Panameriške unije je zadnje sredo odločil, da se skliče za 15. januarja konferenca zastopnikov vseh 21 ameriških republik, da se razmotirajo problemi obrambe zapadne poloble. Konferenca se bo vršila v brazilski prestolici Rio de Janeiro in Zed. države bo na njej zastopala najbrž drž. podtajnik Welles.

JAPONSKI KONZUL V CHICAGI ARETIRAN

Chicago, Ill. — Po naročilu iz Washingtona so federalni agenti vstopili v tukajšnji japonski konzulat zadnje sredo in aretirali tamkaj konzula Ohmori in njegovo pomožno osebo. Vsi ti bodo morali v naprej ostati v svojih domovih.

Položaj Britancev še vedno zelo kritičen

Hongkong doslej uspešno odbija napade. — Na Malajskem polotoku morali izprazniti Britanci neko celo provinco. — O razvoju na Borneo ni točnih poročil.

KRATKE VESTI

London, Anglija. — Zračno ministerstvo je objavilo v sredo, da se Japonci v bojih na Malaji poslužujejo dveh tipov nemških aeroplanov, iz česar se razvidi, da so Nemci poslali letala svojim zaveznikom na pomoč.

Washington, D. C. — Interese Zed. držav v očiščini in drugih, od očišča zasedenih državah, bo v naprej imela v svoji oskrbi Svica, kakor je v sredo objavil državni departament. Obenem zastopa Svica tudi Nemčijo in Italijo v Zed. državah.

Kairo, Egipt. — Britanske sile so prodrele v Libijo že do 150 milj daleč. Boji se vrše kakih 30 milj zapadno od mesta Gazala. Povdarja pa se, da razpolagajo očiščene čete, dasi se umikajo, še z veliko odporno silo.

SLOVENSKI MINISTRE G. FRANČ SNOJ SE VRNIL V AMERIKO

New York, N. Y. — V četrtek 18. decembra je dospel s Clipperjem iz Lisbone na Portugalskem slovenski minister g. Franc Snoj, ki se je pred nekaj tedni podal v London na posvetovanja z jugoslovansko vlado. G. ministru ima gotovo važna poročila o domovini in o načrtih jugoslovanske vlade v Londonu, kar bo gotovo objavil ameriškimi Slovincem. Vrnivšemu g. ministru kličemo dobrodošel ter vesel in srečen mu Božič med nami!

London, Anglija. — Položaj na daljnem vzhodu se za britanske čete tekom četrta ni nič izboljšal. Glede kolonije Hongkong, ki leži ob južnem kitajskem obrežju, se sicer upa, da bo vzdržala napade, vsaj, ako bodo mogle zavezniške čete z napadom kje drugje odvrti močni pritisk, ki ga zdaj izvajajo Japonci na njo.

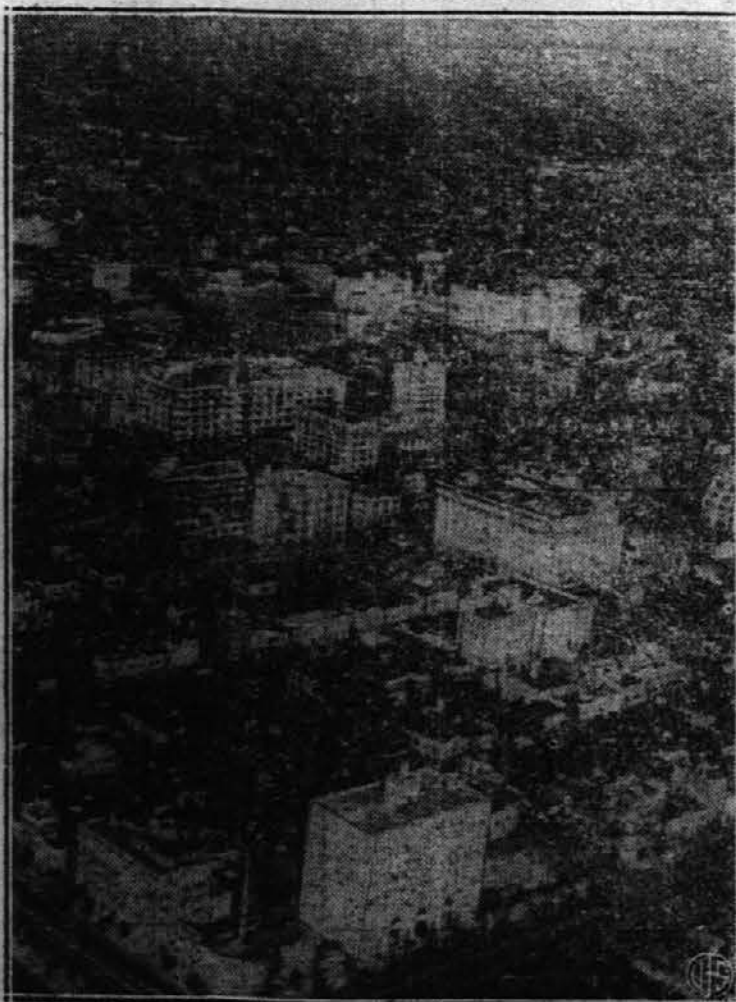
Vse bolj resna pa je situacija na Malajskem polotoku. Britansko poveljstvo je v četrtek objavilo, da se je morala tamkaj prepustiti Japoncem neká cela provinca južno od Thailanda. Pri tem ne gre toliko za izgubo tega polotoka samega, marveč bolj za trdnjavo Singapora, ki leži na njega južnem koncu. Ako bi bila ta izgubljena, bi prišel v nevarnost celi daljnji vzhod in tudi pomoč Kitajski bi bila odrezana. Zato je pričakovati, da bodo Britanci to trdnjavo do skrajnosti branili in, da jim bo tudi Amerika poslala tja svojo pomoč.

Kak je položaj na Borneo, katerega severni konec so zasedli Japonci, se v četrtek ni natančno vedelo. Ker je to zelo važna strategična točka, se razvoju tamkaj obrača posebna pozornost.

ZA BONDE BODO AGITIRALI PO HIŠAH

Chicago, Ill. — Zakladniški tajnik Morgenthau se je v sredo izrazil tukaj v nekem govoru, da bodo, pričeni z 10. januarjem, hodili po vsej Ameriki pristojnosti od hiše do hiše in agitirali za nakupovanje obrambnih bondov.

JAPONSKA PRESTOLICA

Pogled na Tokio, glavno mesto Japonske. Slika kaže trgovski del mesta z modernimi poslopi, obdanimi z malimi stanovanjskimi hišami.

Vesti o domovini

Berlin in Rim priznavata, da vojna z Jugoslavijo še z daleka ni končana. Posamezne vojaške enice delujejo v sporazumu, ker jim premične radijske postaje omogočajo zvezo med seboj od skrajnega severa, pa do juga.

Jugoslavija v vojni

Washington, D. C., (JCO) — V nizu prikazov, ki so bili v zadnjem času priobčeni v velikem številu ameriških časopisov in mesečnikov prinašamo zanimiv članek tednika "Life" o nevidni vojni, ki danes razsaja po Jugoslaviji. Nam, ki poznamo razloge in pomen borbe, v kateri se danes bore Srbi in Hrvati in Slovenci na vsem ozemlju Jugoslavije, ta boj ni neviden. To je velika vojna jugoslovanskega naroda in njegove vojske proti osišču. Predsednik vlade, general Simović je v svojem zgodovinskem govoru 15. ega novembra, ki je podal smernice borbe našega naroda z njegovim zakonitim predstavništvom v tujini točno očrtal smisel te borbe, ko je dejal: "Tako je oživela vojaško organizirana borba za osvoboditev domovine in na Balkanu se je vnovič začel boj, v katerem se jugoslovanska vojska bori s silami osišča." In predsednik vlade v svojem pozivu vsemu narodu jasno postavlja tudi cilje organizirane vojne sile Jugoslavije v borbi proti osišču ko pravi: "Pozivamo vse prave predstavnike naroda, vse tiste, ki ljubijo svojo svobodo in svobodo svoje domovine in zlasti tiste hlabre sinove svoje domovine, ki so se že dvignili in to svobodo branijo z orožjem v roki, da se zedinijo v skupni borbi proti zavojevalcem in nasilnežem in se podreje poveljniku vseh jugoslovanskih oboroženih sil v domovini, Draži Mihajloviču."

"Life" v svoji številki 24. novembra pod naslovom "Nevidna vojna v Jugoslaviji" med drugim pravi sledeče:

"Že nekaj dni Berlin in Rim priznavata, da borba v Jugoslaviji še traja. O obsegu te borbe se je doslej vedno le ugibalo. Toda nedavno so nas skrivaj prišle vesti iz Jugoslavije v jugoslovansko vojno poveljništvo na Bližnjem vzhodu. Te vesti so glavna vsebina članka, ki ga priobčujemo in pojasnjujejo sijajni odpor protinacijskih Srbov."

Kairo, Egipt. — Jugoslavija je v plamenu. Nemci pravijo, da so tam upori, toda tam ni uporov; tam je vojna. To ni odprta vojna in ne neredna borba, temveč neka nova vrsta vojne, ki jo vodi in pripravlja neki nevidni generalštab. Pri nerednih borbah delujejo posamezne enice samostojno brez zveze med seboj. V nevidni vojni, ki se sedaj vodi v Jugoslaviji pa se vse delovanje vodi iz enega središča. Premične radijske postaje omogočajo zvezo po vsej pokrajini. Mreža te zveze, ki spaja posamezne enice nevidne vojske

pojasnjuje, kako prihaja do majhnih uporov v skrajnih severnih delih, da bi se odvrti la pažnja Nemcev na večje gibanje, ki se pripravlja nekje v južnih predelih.

Nemogoče je boriti se proti vojski, ki je ne vidite; in Nemci se tega zavedajo. Zato je nemška vojska sklenila v oktobru začeti z mirovnimi pogajanjem, prvič v sedanji vojni.

V noči 5. ega oktobra je general Gjura Dokič, izlizing št. 2 stopal v spremstvu dveh višjih nemških častnikov po samotni stezi v gorah južno-zapadno od Beograda. General Dokič je bil poseben odposlanec kvizlinga št. 1, generala Milana Nedića. Oba nemška častnika sta zastopala svojega poveljnika generala von Dankelmana.

Ob enajstih zvečer so vsi trije prišli na kraj, o katerem so se že prej dogovorili predstavniki nemške in nevidljive srbske vojske. Nenaodoma je iz noči skočilo deset oboroženih Srbov v uniformah redne jugoslovanske vojske. V nemščini jim pojasne, da jih bodo odpeljali v glavno poveljništvo in da jim zato morajo zavezati oči. Z zavezanimi očmi so vse tri odposlance posadili v avtomobil.

Skoraj dve uri je trajala divja vožnja avtomobila po najstrašnejših potih. Ko so prišli na cilj, so oba nemška častnika in generala Dokiča pripeljali v neko hišo. Sneli so jima obvezo z oči in njihovi pogledi so se srečali s pogledom poveljnika nevidne vojske, s človekom, ki bo — če bo vojna uspešna — prišel v zgodovino skupaj z narodnimi junaki kakor se Juarez, Bolivar in Ataturk.

Poveljnik nevidne srbske vojske je polkovnik Draža Mihajlovič, človek 47-ih let, oženjen, oče petih otrok. V prostem času igra na gosli in prepeva srbske narodne pesmi. A najbolj je znan kot eden med najboljšimi srbskimi častniki. L. 1912 se je boril proti Turkom, 1. 1913 proti Bolgarom, 1914-18 proti Avstrijem in proti Nemcem, a v tej vojni proti Nemcem in proti Italijanom. Od prejšnje svetovne vojne do današnje je bil najmlajši častnik jugoslovanskega štaba, kjer se je posebej izuril za bojevanje nevidne vojske, za slučaj, da bi glavne sile jugoslovanske obrambe bile uničene.

Nemški polkovnik je prvi spregovoril: "Imam ukaz svojega poveljnika, naj najodločnejše izjavim, da je Vaša akcija protizakonita in da se pri ravnanju z Vašimi vojaki ne moremo ravnati po odred-

(Dalje na 4. strani)

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkoj in dnevoj po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago.
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$7.00	For one year \$7.00
Za pol leta 3.50	For half a year 3.50
Za četrt leta 2.00	For three months 2.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Božične misli

Večno lep božični spev: "Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje..." se zopet razlega po okrogli zemlji. Ljudje zopet čutijo milobo božične poezije in zopet so človeška srca polna blagih bratskih čustev, ki silijo več ali manj iz vsakega srca na dan v izraz in dejanja. Iz nas vro simpatična vosečila, ki jih izražamo eden drugemu in ne glede kako ravnamo skozi leto, o Božiču smo prežeti z nekimi milimi in blagimi čustvi, da kar čutimo, da nas boža in gladi sama nebeška miloba. Po svetu pa se razlega glas prelepe melodije: "Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje..."

Povdarek tega opomina je jasen: mir onim, ki so dobre volje!

Ali je še kaj dobre volje na svetu? Brezdvomno, mnogo jo je. Nikoli je pa ni toliko, kakor jo je o Božiču, ko svet praznuje spomin največjega dogodka na svetu, ko se je rodil Kristus — Bog človek! Z Njim je prišla na svet sama nebeška dobrota, vzorec, kaka mora biti dobra volja med nami ljudmi na svetu, če hočemo, da bomo vredni miru in dobrote božje.

"Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje," je pogojno božje določilo. Če si dobre volje, boš imel mir. Kdor pa ne poseduje te bistvene potrebne lastnosti, dobre volje — ta tudi ni deležen miru.

Kjer je mir, tam je ljubezen, kjer ni miru, tam ni ljubezni. Sodobni svet je sam najžalostnejša priča v tej primeri. Po evropskih poljanah bi ne tekla kri v potokih, kakor teče, ne pobijali bi se milijoni in milijoni, kakor se, če bi bilo med narodi več ljubezni, več krščanstva, kakor ga je. Mir bi bil med narodi, ko bi bil človek človeku brat, mesto, da je človek človeku volk. Žalostno, prežalostno!

In krivda? Čigava je? Ne sodite, da ne bote sojeni, pravi zapoved. Krivda leži na vsej človeški družbi. Brezdvomno je prav malo nedolžnih. Po svojih virih prav skoro vsak prispeva svoj delež k zlu. Eni direktno, drugi s svojo nečujnostjo, tretji drugače, vsi smo delničarji slabega in zla — vsak na razne načine. Eog ve, koliko bi vsak lahko storil za ta ali drugi namen. Ali storimo? Potem, ko se izluči iz vsega gorje in trpljenje, pa zvrčamo krivde eden na druge. V resnici bi moral prijeti vsak sam sebe za lase. Ampak ljudje nismo taki, da bi pri sebi iskali slabo — pri drugih ga iščemo!

Moledujemo po miru, kako bi ga ohranili. Kadar ga imamo pa na to malo mislimo. Ohranili bi ga, če bi bili vsi ljudje dobre volje. Če bi bil vsak le pri svojem. Toda sodobni svet ni tak. Materialističen je in gleda le po materialnih pridobitvah in svetni slavi in ker se ta zla miselnost širi od človeka do človeka, nastanejo nevzdržne razmere, prepri najprvo med onimi, ki so direktno prizadeti. Pozneje to okuži predstavnštva držav in narodov in iz malenkostnih ribanj nastanejo oboroženi konflikti in svet je v plamenih, kakor je zdaj skoro pol sveta in vojni zublji grozijo vsemu svetu.

Ni dobre volje, pa tudi ni miru.

Ali bo kedaj bolje? Upajmo, da bo. Treba pa je, da za ta cilj vsi delujemo, vsak po svojih močeh in načinih. Ustvarjati moramo dobro voljo s tem, da smo sami dobri do drugih. Le ko bomo najprvo sami dobri do drugih, moremo pričakovati od drugih dobro do nas.

Božič nam daje velik nauk. Uči nas velike ljubezni, kakoršne je zmožen predvsem le sam Bog. Vendar pa se tudi ljudje lahko prizadevamo to ljubezen posnemati in izvajati. In če bi jo skušali posnemati le vsaj malo, drugače bi bilo na svetu, kakor je. Ali nam ne priča ravno božični praznik vsako leto o tem? Ob tem prazniku gremo vsaj kristjani nekoliko sami vase in ko si le nekoliko trenotkov pregledujemo sami sebe, ali ne opazite vse povsod, sami na sebi, pa tudi na drugih vse drugačnejše razpoloženje. Ali ni ob tem velikem krščanskem prazniku na svetu več ljubezni, kakor pa kdaj koli ob kakem drugem času? In če smo lahko ob Božiču boljši, zakaj bi ne bili tudi skozi druge dobe leta? Kristjani sicer nismo krivi, da je svet zopet zdiljal in se pobija v najbolj krvavi

vojni, kar jih je svet še doživel. To so zakriville druge miselnosti, ki temeljijo na temeljih paganskih in brezbožnih miselnostih, katere zametujejo in zanikajo tudi Boga in njegove nauke. Toda vest pa nam morda le očita, zakaj nismo kristjani bili bolj aktivni, zakaj nismo bolj razširjali krščansko miselnost, tedaj, ko bi jo bili še lahko? Ali nismo morda takrat dremali in s tem sami pomagali nezavedajoč se tega, da so tekmujoče sile na delu noč in dan? Ali smo bili kristjani dovolj aktivni? Ali bi ne bili morda mi lahko razširjali svojo miselnost od hiše do hiše, tako kakor so jo vsaj nasprotniki? In če bi jo, ali bi bilo tako kakor je? To so važna vprašanja!

Pravični Bog še živi in bo živel na veke! Vnebovpiljoče krivice bodo kaznovane! Zopet bo zavladal na zemlji mir. Zopet bomo praznovali na zemlji božiče v miru in boljših mednarodnih razmerah, kakor letos. Za ta takrat se pa kristjani pripravimo po vsem svetu, da bomo bolj aktivni, kakor smo bili dosedaj. V vsako hišo skušajmo odpreti vrata krščanski ljubezni, krščanski miselnosti in drugače bo na svetu, kakor je. In kadar bo krščanska ljubezen prevladovala svet in ljudi, bo z njo kraljevala tudi dobra volja in kjer je dobra volja — tam je mir.

Božje Dete, daj svetu dobre volje in svoje Ljubezni!

KAJ PRAVI SLOVENSKI ZLATOMAŠNIK O "BARAGOVIM PRATIKI"?

Canon City, Colo.

Dragi mi vsi pri "Am. Slovenec"!

Prav dobro! "Baragovo pratiko" bomo kmalu videli v vsaki slovenski družini. Saj nas tako ob kratkem seznanja s znamenitimi dogodki našega naroda in tudi z dogodki drugih narodov po svetu. Naši rojaki imajo s to zanimivo pratiko pred seboj prav obsežna navodila kaj smo, kako se vladamo, kako je treba spolnovati svoje dolžnosti. Kaže nam napredek po pravi poti.

Tako lepa knjižica, kakor je to se mora priljubiti vsakemu. Saj ta knjižica kaže, da se Slovenci le še živo in dobro gibljemo. Starodavno je u-mestno upoštevati, ali misleči človek, živahni človek nikdar ne obstane in ne reče, dosti je. Iznajdljivost in podjetnost je na mestu. In baš "Baragova pratika" kaže, da je še iznajdljivost in podjetnost med nami. To je dober skok naprej. "Baragova pratika" bo vsakemu Slovincu najboljša tovarišica. Jako lično je opremljena in nas prijazno spremlja po različnih potih duševnega in svetskega življenja. Veselo po njej spoznavamo, da smo dvoje, neumrljivi in družabni so-trudniki z vsemi pošteniimi državljani. "Baragova pratika" nas umno postavi v zanimanje za obojno. "Baragova pratika" nam tovariško seže v roko, nas prijazno spremlja in nas opozarja na previdno delovanje Stvarnika in Njegove cerkve. Po vsem smo čisto na jasnem. Kratko nam ta pratika vse pove, kakor si človek želi, vendar pa za zraven lično, vsečno delce, vsestransko obsežno.

Blagoslovljen Vam Božič in pristrčno pozdravljeni!

Rev. P. Cyril Zupan, OSB.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

BOŽIČ PRI SV. ŠTEFANU

Chicago, Ill.

Letošnji Božič bo v čikaški nadškofiji nekaj izrednega. Polnočnico bomo imeli, kar že dolgo let ni bilo dovoljeno v naši nadškofiji. Polnočna maša je bila pred več leti ukinjena v naši nadškofiji iz razloga, ker so ljudje prihajali h polnočni maši v takem stanju, ki jim ni bilo v čast. Mnogi so se preje opili, potem pa bili v nadlego drugim v cerkvi. Da se je to omejilo je bila cerkvena oblast primorana polnočnico ukiniti.

Sedanjí prevz. nadškof g. Samuel Stritch je to prepoved umaknil in letos po dolgih letih bo zopet dovoljeno imeti polnočnico po katoliških cerkvah v čikaški nadškofiji. Občinstvo naj pa pazi, da bo sveti večer obhajalo kot se spodobí za kristjane.

Na sveti večer bodo začeli cerkveni pevci prepevati božične pesmi v cerkvi že ob 11:15 P. M. Ljudje morajo biti za polnočnico v cerkvi najkasneje do 11:30 P. M.

Na božični dan bodo maše v naši cerkvi ob polnoči (12:00 P. M.) potem pa zjutraj ob 6, 7:30, 8:30, 9:30, 10:30 in 11:30 A. M. Maše ob polnoči in 11:30 bodo slovesne maše z leviti, vse druge maše bodo pete maše. Pri maši ob 10:30 bo zbor pel tudi lepe prekmurske božične pesmi. Otroci ne smejo priti k polnočnici, zapomnite si to, ker bo prevelik naval.

Popoldne na božični dan bodo slovesne večernice ob treh. Na praznik sv. Stefana, far-nega patrona, bodo maše v naši cerkvi ob 6, slovesna maša pa ob 8. uri in otroška maša pa ob 9. uri.

Spovedovanje za Božič bo v ponedeljek, torek in sredo zjutraj med prvo in drugo mašo, potem v sredo popoldne ob treh in zvečer od sedme do devete ure. Sv. obhajilo se bo delilo med polnočno mašo, treba se postiti že od desete ure.

Prejmite sv. obhajilo na Božič iz ljubezni do novorojenega Deteta, ker s tem boste tudi prejeli Njegove milosti, kar bo Vaš najlepši božični dar.

Slovenci širom velike Chicago! Za Božič je že od nekdaj navada, da ste radi prišli v sre-dišče Slovencev vsaj za Božič in Velikonoč, kjer ste čuli svojo milo slovensko pesem in slovensko besedo. Pridite tudi letos. Spomnite se za Božič svoje slovenske cerkve tudi s primernim prispevkom.

To prihodnjo nedeljo dne 21. decembra priredi šola sv. Stefana svojo običajno šolsko božičnico. Nastopali bodo otroci iz vseh razredov pod vodstvom naših čč. šolskih sester. Igre bodo zelo zanimive in vsi Slovenci od blizu in daleč so vabljeni, da v nedeljo 21. decembra ob 7:00 uri zvečer posetijo to prireditev. Pridite na prireditev naše mladine!

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Kmalu se bodo zopet oglašili zvonovi v božično noč in oznanjali — mir ljudem na zemlji... Kako čudno se sliši beseda "mir" v sedanjih časih, ko vojna vihra pretresa ves svet. Kakor lepe sanje se nam zdi, kakor nekaj pravičnega, česar svet še nikoli ni imel, pa je vedno po njem hrepenel in hrepeni še dandanes. — Kakor slepec, ki tava po samotnih potih in se oziroma v sonce, pa ga ne vidi, tako tava svet v sovraštvu, tiplje in se oziroma za mirom, pa ga ne bo dotipal, ne z vojskami, ne s pokolji, dokler se ne oklene ljubezni, ki je edina zmožna prinesiti mir, katerega so oznanjali angeli nad zapuščenim hlevcem na betlehemske planjavah, v katerem je na slami počivalo božje Dete — Kralj miru.

Božič — praznik miru. — Koliko sladkih spominov na preteklost bo vstalo pred nami, ko bomo klečali pred jaslami in gledali na božje Dete, ki izteza ročice, kot bi hotelo objeti ves svet in ga vtopiti v morju svoje božje ljubezni. — Grenak bo pa spomin na svoje drage v tako strašno preganjani in teptani domovini, ki so brez božične tolažbe. Ne pozabimo jih poročiti božjemu Detetu Kralju miru, naj se ozre tudi na nje.

Letos bomo po dolgih letih zopet imeli na svet večer polnočnico. Čikaški nadškof Samuel Stritch je dal dovoljenje, da se sme darovati na svet večer polnočna sv. maša v vseh cerkvah nadškofije, kakor je bilo pred leti v navadi. Ljudje so si polnočnico sami pripravili, ki so nekateri pač prihajali k polnočnici v takem stanju, ki ni bilo nobenemu v vzpodbudo, ne njim in ne Bogu v čast. — Polnočna sv. maša bo v naši cerkvi slovesna, pri kateri se bo tudi delilo sv. obhajilo tistim, ki se bodo zanj pripravili in bodo to želeli. Ob pol sedmih bo tiha sv. maša, ob osmih peta, ob desetih zopet peta in ob pol dvanajstih tiha. Naše lepe slovenske božične pesmi se bodo pele pred

vsako sv. mašo, še zlasti pred polnočnico. Vabite se farani, da se pridno udeležujete svetih maš na božični dan.

Prav vesele božične praznike vsem naročnikom Amer. Slovenca!

Novinar

PRIZNANJE DR. WILLIAM J. LAUSCHE-TU

Barberton, Ohio

Priznani slovenski virtuos klavirja v Clevelandu, Dr. William J. Lausche, brat splošnega župana, Hon. Frank J. Lausche-ta, je zopet pokazal svoj redki glasbeni talent z nastopom na Slovenskem radio programu zadnjo nedeljo. Za piano solo je Dr. Lausche izbral svoj izredno klasični in umetniško zamišljeni "Venček slovenskih pesmi," katerega je igral tako kompetno in tekočno, da kaže vse dovršenosti pravega strokovnjaka in je bila prava senzacija ga poslušati. Predvsem v tonalski kakovosti, ki je njegova osebna lastnost, se je Dr. Lausche pokazal, da je tisti umetnik klavirja, ki so si ga poslušalci predstavljali. Zal nam je le, da so njegovi radijski in javni nastopi tako redki.

Marsikateri se še spominja prvotnih slovenskih radio programov, katere je tako populariziral med ohiskimi Slovenci ravno Dr. Lausche s svojim izbornim instrumentalnim orkestrom in s nastopi priljubljenih pevk, gđc. Mary Udovitch in Josephine Lausche, ki obe lastujeta briljantne glasove. Pianist, glasbenik, kompozist in dirigent — to je Dr. William J. Lausche!

Anthony F. Šašac

NAZIJI SO NA NORVEŠKEM ZAČELI "URADNO"

Stockholm, Švedska. —

(ONA) — Prekomorska novinarska služba (Overseas News Agency) je dobila sporočilo, da je bil v petek 21. novembra prvi Norvežan uradno obsojen na smrt in je bil ustreljen v Oslo.

Te prva "uradna" žrtev, ki je padla pod naziji, je Ingvald Garbo, 50 letni učitelj na Syn-dshaugen gimnaziji, ki je ena najboljših in najbolj upoštevanih visokih šol v mestu Bergen. Bergenski preki sod ga je obsodil na smrt, češ, da je med vojaki razširjal angleške radijske vesti.

Profesor Garbo je bil aretiran meseca oktobra, tedaj, ko je bilo stotine Norvežanov prijetih po nazijih in Quislingovih oblastnikih. Garbo je bil v Bergnu zelo poznan in priljubljen in je večkrat objavljaj kulturne članke v bergenskem listu "Arbeiderblad".

SLUŽBA POMOŽNEGA UPRAVNIKA

pri listu "Am. Slovenec" je razpisana. Stalna služba za pravo osebo. Moški ali ženska, dekle ali fant. Starost: ni izjema, dokler je oseba sposobna opravljati predpisano delo. Oni, ki so večji slovenske in angleštine imajo prednost. Prijave bomo sprejemali do 26. dec. 1941. Službo treba nastopiti takoj po novem letu. Oni, ki se bodo zanimali za to službo se naj prijavijo do 26. decembra osebno ali pisмено UPRAVI AMER. SLOVENCA, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Na banketu ga je zadela kap
Cleveland, O. — Na banketu, ki je bil prirejen v počast 40 letnice fare sv. Lovrenca, je bil med drugimi tudi 82 letni bivši predsednik American Steel & Wire Co., A. W. Hitz, zelo naklonjen Slovincem, še zlasti pa cerkvi sv. Lovrenca. Bil je tudi pozvan, da spregovori par besed. Komaj je svoj govor začel, se je zgrudil. Na pomoč je takoj priskočil Dr. Oman, ki je bil tudi navzoč, pa je bila vsaka pomoč zaman. G. kanonik Oman so mu podali sv. zakramente za umirajoče.

Na operacijo

Brooklyn, N. Y. — V sredo 10. decembra se je morala podati v bolnišnico zaradi nevarne operacije na očesu naša rojkinja Cecilija Burgar, stanujoča pri sestri na 424 Me-rose St. Operacijo je srečno prestala in se ji obrača na boljše v bolnišnici za oči na vogalu 2nd Ave. in 13th Street v New Yorku. — Želimo ji hitrega ozdravljenja! — A. A.

Podlegel srčni napaki

Cleveland, O. — Za srčno hibo je umrl rojak Anton Ponikvar iz East 141st Street, v starosti 60 let. Doma je bil iz Velikega Vasovnika, fara Rob in je prišel v Ameriko pred 38. leti. Zapušča soprogo Ano, rojeno Bečaj, tri sinove in tri hčere. Pokopan je bil zadnji četrtlet 18. decembra iz cerkve Marije Vnebovzete na Calvary pokopališče.

Pošta v stari kraj

Chicago, Ill. — Kakor se poroča iz Washingtona, so ameriške poštne oblasti z napovedjo vojne Nemčiji in Italiji, ustavile pošto v omenjeni državi in prav tako v vse one kraje, ki so pod okupacijo Nemcev in Italijanov. Tako je sedaj ameriška pošta za slovenske kraje zaprta vse do konca sedanjega vojne. To velja tudi za vso Jugoslavijo.

Nov grob

Cleveland, O. — Po kratki bolezni za srčno hibo umrla tukaj dobro poznana rojkinja pionirka Mary Pižem, rojena Bostjančič, stara 68 let. Doma je bila iz Meniške vasi, fara Toplice pri Novem mestu na Dolenjskem in je prišla v Ameriko pred 50. leti. Zapušča moža Josepha, ki je že več časa v bolnišnici, tri sinove, tri hčere, brata, ki živi v Clencoe, O. in več sorodnikov. Pokopana je bila v sredo 17. decembra iz cerkve sv. Vida na Calvary pokopališče.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

VABA

(352)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ostri zobje so gnjavili v sočno vejo toliko časa, da se je ta že malo povešala.

Tommy je pa v svojem vednem skakanju tako dobro napredoval, da ga Kuala ni več nadzorovala.

Ko je zopet skakal po nižjih vejah, je Ugtoo naglo splezal nižje k njemu in ga brčnil v hrbet, nato zopet zbežal v višino.

"Ne bo je kar tako odnesel," je nrmiral Tommy jezen in se odpravil za opico.

OBČNA ZGODOVINA

(L'Histoire universelle)

Ko je mladi princ Zemir postal naslednik svojega očeta na perzijskem prestolu, je dal poklicati vse akademike svojega kraljestva, in ko so se bili zbrali, jim je rekel:

— Moj učitelj doktor Zeb me je učil, da bi se vladarji laže izognili zmotam in napakam, če bi poznali primere iz preteklosti. Zaradi tega bi hotel proučevati zgodovino narodov. Ukazujem vam, da postavite občno zgodovino in da ne zanemarite nobene reči; biti mora popolna.

Učenjaki so obljubili, da bodo izpolnili princovo željo. In ko so se umaknili, so jedrno prišli za delo. Čez dvajset let so se zopet predstavili kralju; za njimi je šla karavana dvajsetih kamel, katerih vsaka je nosila pet sto zvezkov. Tajnik akademije se je vrgel na tla pred prestolom in dejal:

— Veličanstvo, akademikom Vaše kraljevine je posebna čast položiti pred Vaše noge občno zgodovino, ki so jo sestavili po namenu Vašega Veličanstva. Zgodovina obsega šeststo zvezkov in vsebuje vse, kar smo le mogli zbrati o pravih narodov in o menjavi kraljestev. Uvrstili smo vanjo stare letopise, ki so se na srečo ohranili in smo jih pojasnili z obilnimi opombami o zemljepisju, časoslovju in diplomaciji. Samo uvodi so dali tovor za eno kamelo, a dodatki so toliko, da smo jih komaj lahko naložili drugi kameli.

Kralj je odvrnil: — Gospoda, hvala vam za trud, ki ste ga imeli z delom. Toda jaz imam na pretek vladarskih poslov, sicer pa sem se tudi postaral v času, ko ste vi delali. Prišel sem, kakor pravi perzijski pesnik, v sredino svoje življenjske poti in če vzamemo, da bi utegnil umreti v najboljših letih, se mi ne zdi pametno upanje, da bom mogel prebrati tako dolgo zgodovino. Dal jo bom spraviti v dr-

žavne arhive. Blagovolite mi, izdelati izvleček, ki bo bolj ustrezen kratkosti človeškega življenja.

Perzijski akademiki so delali nadaljnih dvajset let; potlej so prinesli kralju na treh kamelah petnajst sto zvezkov.

— Veličanstvo, — je rekel dosmrtni tajnik Akademije z oslabilim glasom, — prinesli smo Vam naše novo delo. Mi slimo, da nismo izpustili nič bistvenega.

— Je že mogoče, — je odgovoril kralj, — a tudi tega ne bom čital. Postal sem star; dolgi napori niso več za moja leta. Skrajšajte še bolj in pohitite z delom!

Pohiteli so tako, da so se čez deset let zopet vrnili; z njimi je bil mlad slon, ki je nosil pet sto zvezkov.

— Laskam si, da sem bil kratek in jedrnat, — je dejal dosmrtni tajnik.

— Se vedno niste žili dovolj, — mu je odvrnil kralj. — Sedaj sem že na koncu življenjske poti. Krajšajte, krajšajte, če hočete, da bom vsaj pred smrtjo izvedel zgodovino človeštva.

Čez pet let so zopet videli dosmrtnega tajnika, ko je prihajal na dvor. Opirajoč se na bergle, je držal za uzdo majhne osla, ki je nosil na hrbtu zajetne bukve.

— Pohitite, — mu je velel častnik, kralj umira.

In zares: kralj je ležal na smrtni postelji. Obrnil je proti akademiku in njegovi debeli knjigi skoraj že ugasli pogled in sope rekel: — Torej bom umrl, ne da bi bil spoznal zgodovino ljudi!

— Veličanstvo, — mu je odgovoril učenjak, ki je bil skoraj prav tako na koncu kakor kralj, — lahko jo povem s tremi besedami: Ljudje so se rodili, trpeli in umirali.

Tako se je perzijski kralj na posled vendarle naučil občno zgodovino. Prevel — o.

ZDAJ JE MENDA RAVNO NAROB

Slika je bila poslana iz Nemčije in ima pokazati, kako se je neki ruski vojak podal. Zadnja poročila pa govore, da so zdaj Nemci tisti, ki beže in se podajajo.

Moderni ladijski topovi pa nimajo zato take sile, kakor je navedeno v prejšnjih številkah, da bi njih izstrelki dosegli čim večje daljave, ampak zato, da z večjo silo butnejo v oklepne ladje. Daljša streljanja ostane torej neizrabljena (kak 40.6 cm top ustrelil lahko 50—60 km daleč), saj se modernost streljanje iz več razlogov ne vrši na take orjaške daljave.

Granata za razbitje oklepa naj bi torej v prvi vrsti preluknjala oklep in se nato v cilju razletela. Zato ima vžigalnik, ki hitrost zmanjšuje. Ko te granate narejajo, jih delajo tako, da se pri dotiku z oklepom tudi razletijo. Granate, ki so po 2 m dolge in 1000 kg težke, so dandanes napolnjene s 40 do 100 kg razstreliva, medtem ko so jih I. 1914 polnili še s črnim smodnikom. Od 40.6 cm oklepne granate smemo že pričakovati, da bo na 10 km razdalje in pri navpičnem padcu na ladjo preluknjala 50 cm debeli jekleni oklep, a na 20 km razdalje, 35 cm močni oklep. Razen oklepni razstrelilni granat uporabljajo še granate, ki imajo tanjši obod in morejo biti zato napolnjene z večjo množino razstreliva. Te uporabljajo za razdejanje tistih delov ladij, ki imajo lahke oklepe ali pa, ki so nezavarovani.

Pogonska sila, ki je potrebna za to, da take, jeklene orjake požene v zrak, izhaja iz nitroglicerina ali nitrocelulosa.

loznega smodnika, ki ga po edine države vsaka po svoje naziva. Nekatere države imajo to snov v silenih mošnjah, druge v kartušnih stročnicah.

Mimo težkih topov ima vsaka bojna ladja tudi srednje topove 12.7 cm do 17 cm kalibra, ki jih nosijo moderne ladje s seboj tudi v stolpih dvojčkih. V prvi vrsti jih uporabljajo za pobijanje torpedov in sicer na majhno razdaljo. Za tako streljanje bi bili težki topi zaradi prepočasnega izstrelka (1½ do 2 strela v minuto) neuporabni, medtem, ko so na primer, 15 cm topovi posebno pripravljeni za od 8 do 12 strelav na minuto. Takih topov imajo ladje po 12 do 14. Tudi te topove upravljajo s stroji.

Za obrambo letal ima vsaka bojna ladja s seboj 16 do 20 topov 10½ cm kalibra, prav tako posebne strojne topove 3—4 cm kalibra in razne strojnice 2 cm kalibra.

Prav tako važne za bojno ladjo kakor so topovi, so posebni aparati za regulacijo streljanja in pa posebni instrumenti za merjenje razdalje. Sele po svetovni vojni so se uveljavili jako komplicirani sestavljeni računski aparati. Tri stvari so, zaradi katerih je streljanje na morju težje kakor na kopnem, in sicer: 1. ker se ladja vozi, 2. ker se vo-

zi tudi nasprotnikova ladja in sicer v neznano smer in z neznanom hitrostjo in 3. lastni topovi ne stojijo na vodoravni podlagi, ampak se popolnoma enakomerno pregibajo sem in tja. Samo avtomatično določeni aparati za preračunavanje z največjo natančnostjo omogočajo streljanje pri teh razmerah. Pri tem se je treba ozirati na temperaturo smodnika, na veter ob različnih višinah topov, na smer in na moč vetra, na stanje barometra, na zračno temperaturo, na zračno vlago, na oddaljenost cilja, na gibanje in brzino in smer sovražnika. In pri nekaterih aparatih celo na sukanje zemlje okrog sebe.

Na nekaterih razdaljah je samo z velikih višin vidno sovražno brodovje, prav zato ker je zemlja okrogla. Tokrat je treba topove nameriti s pomočjo elektrike in jih tudi izstreliti s pomočjo elektrike. Po vsem tem je pomorska bitka združena z veliko večjimi težkočami kakor bitka na kopnem, in različne iznajdbe, predvsem elektrika, stroji in merilni aparati omogočajo uspešne bitke na morju poleg izurjenega in junaškega moštva.

ZENSKA NE VE, ODKOD JE DOBILA MOČ

Elgin, Ill. — 46 letna farmarica Hattie Garrelts, ki živi s svojim možem nekaj nad tri milje od tukaj, sama ne more razložiti, kje je zadnji tork dobila tako moč, da je premagala močnega bika. Zenska, ki je bila bolehnata in pod zdravniško oskrbo že več mesecev, je postala pozorna vsled razburjenega pasjega lajanja, na kar je opazila, da bik napada nekega 80 let starega moža, ki je živel pri njih. Brez pomislanja je slabotna zenska pograbila težko sekuro in stekla na lice mesta. S sekuro je udarila žival po glavi, s čimer jo je toliko omotila, da je lahko pomagala možu k umiku. Bik je zopet napadel in dobil drugi udarec. Njegov tretji nameravani napad pa je preprečil domači pes, ki se je zakadil biku pod nogo ter ga začel grizeti. To je dalo ženski časa, da je rešila sebe in starčka. Zenska se sama čudi, kako je mogla to izvršiti, in pravi, da "v takih slučajih ne veš, odkod ti pride moč".

OSNUTEK ZA PORABO MILJARD

Washington, D. C. — Neki član urada za produkcijo se je v ponedeljek izrazil, da je v načrtu, da se v letu 1942 porabi v vojne svrhe 45 milijard dolarjev, v letu 1943 pa 60 do 65 milijard.

'SIRITE AMER. SLOVENCA'

VSEM NAŠIM PRIJATELJEM!

Želimo in voščimo

vesele božične praznike in srečno zdravo Novo leto!

Vsem odjemalcem in prijateljem naših podjetij se tem potom iskreno zahvaljujemo za sodelovanje v letu 1941 in vsa leta prej. Naj bodo za vse vas veseli božični prazniki! Naj bo vse leto 1942 veselo in srečno za vse! Kdor sodeluje s svojimi je lahko vesel in zadovoljen, ker ve da je storil svojo narodno dolžnost. Sodelovati drug z drugim je najlepša čednost, koristna za vse, za one, ki kupujejo in za one, ki prodajajo. Tudi nas v potrebi ne bodo pozabili. Poznajmo nas le tedaj, kadar kupujemo, nikoli ne, kadar prosimo. Zato vedno: "SVOJI K SVOJIM!" Naša podjetja so najstarejša po ustanovi slovenskih podjetij v Clevelandu, pri tem pa tudi zanesljiva v cenah in blagu. Potreba je znana za najboljšo.

A. GRDINA IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA S POHIŠTVOM

na naslovih:

1053 E. 62nd Street, 6019 St. Clair Ave.,
15303 Waterloo Rd.,
CLEVELAND, OHIO

MATERINSKI JEZIK IN VERA

Jezik je najdragocenejši zaklad naroda. Vse, karkoli ima kak narod pred drugim narodom in kar ga odlikuje spricho drugih; vsa duhovna zgradba njegovega mišljenja ali barvitost njegovih čustev, je premešana v glas in izraz njegovega jezika. Kakor izvira jezik iz vseh studecev kakega naroda, tako se tudi izliva v vse njegove kotičke. Le z dušo prešinjajočo silo jezika more vera priti do poslednjih vzrokov človeške bitnosti in se ondi zarasti s svojimi koreninami. Vera, ki ne pronica z materinskim jezikom v človeško srce, prav lahko izgubi tla pod seboj in usahne ko drevo brez korenin, za kar imamo na tisoče dokazov. Zato je katoliška Cerkev vzela materinski jezik, ki je posvečen po sv. Duhu, v svoje posebno varstvo. Sveti Janez Krizostom, cerkrajski patriarh, je dal že v 4. stoletju postaviti v svoji prestolnici posebno cerkev za Gotte, da so mogli pridigo poslušati v svojem materinskem jeziku. Kadar je pa Gotom sam pridigoval, je dal po posebnem tolmachu koj prevesti svoje besede v gotski jezik. Sveta brata Ciril in Metod sta Slovanom govorila o Bogu in jih pridigovale za katoliško vero v slo-

vanskem jeziku in sveti Bonifacij je učil Germane v njih materinščini. V raznih, neštehtih spročilih papežev do današnjega dne je materinski jezik vedno zaščiten. Papeška propagandna kongregacija je, na primer, prepovedala, da bi se misijonski gojenci iz poganskih dežel poučevali v evropskih jezikih. Domači duhovnik je tako rekoč zunanji simbol notranjega spreobrnjenja kakega naroda. Kakor prodira krščanska resnica laže in globlje v duše ljudstva, če jo oznanja domači duhovnik v materinščini, prav tako more ta resnica izginiti iz ljudstva, če jo poučuje tuj duhovnik v tujem jeziku. Materinščino za metaavati se zaeno pravi ruvali veto naših očetov iz duš naših otrok. Naj bi se matere tega zavedale, ki so skrbnice življenja svojih otrok za dušo i telo! Tudi Kristus kot človek ni prišel na svet brez domovne in brez svojega jezika, marveč se je priznaval za člar svojega naroda.

— Slovenci! Na vsaki prreditvi, na zabavah, taki ali i ki, se spomnite tudi revežev starij domovini. Pobirajte darove za nje!

OROŽJE BOJNIH LADIJ

Bojne ladje vseh narodov so kot s poglavitnim orožjem opremljene s težkim topništvom. Topovi so 28—40.6 cm kalibra, kakršne velikosti so pač ladje. Največkrat so topovi 38 cm kalibra. Moderna bojna ladja ima po 6 do 12 takih topov. Topovske cevi so silno težke, saj tehta cev 40.6 cm topa krog 130.000 kilogramov, da jih ne morejo upravljati človeške moči; ampak jih ravnaajo le stroji. Ker pa je treba dragoceni top zavarovati spricho sovražnikovih zadetkov, so obdani s težkim oklepom. V tem oklepu so zaradi varčevanja s prostorom tudi po 4 topovi, ki tvorijo skupaj topovski stolp in se imenujejo stolpi dvojčkov, trojčkov ali četvorčkov, kolikor je pač topov skupaj. Stolpi stojijo navadno sredi ladje, da je moči streljati na vse kraje. Če so na ladji štirje taki stolpi, stojita dva spredaj, dva zadaj; če so trije, pa dva spredaj, eden pa zadaj. Da pa pri streljanju niso drug drugemu v napotje, so stolpi ki so bolj blizu ladijske sredine, višji od drugih.

Velikanske so številke o teži in zmoglosti 40.6 centimetrskega topa: ta top strelja iz 20 m dolge cevi izstrelke, ki tehta eden po 1000 kg in vsebuje po 40—100 kg razstreliva. Naboj smodnika (300 kilogr.) daje izstrelku prvotno brzino do 900 km na sekundo, tako da s silo 40 milijoni metrskih kilogramov butne iz cevi. S to energijo bi mogel kak vojaški žerjav dvigniti velikanako oklopnico z vso vsebino vred štiri metre visoko. Stolp

40.6 cm trojčkov brez oklepa — tehta 1 in pol milijona kilogramov!

Kakor je bilo že omenjeno, pregibajo posebni stroji cevi navzgor in ves stolp na vse strani. Stroji delujejo večidel elektrohidravlično, a tudi samo električno ali samo hidravlično. Stroji pa opravljajo tudi vsa druga dela, da dvigajo municijo, jo porivajo v cevi in v vse drugo. Stolp stoji in se suče v velikem ležaju krogel na oklepu in sega s svojimi nadstropji do dvojnatihtal ladje.

VESEL IN RADOSTEN BOŽIČ TER SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO

želimo vsem našim prijateljem in znancom!

Maryton Restaurant

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

2246 Blue Island Ave., Chicago, Illinois
Telefon Canal 9189

Vsem onim, ki so posejali v tem letu našo gostilno in restavracijo, najlepša hvala. Obenem se priporočamo vsem domačim rojakom, kakor tudi rojakom po drugih naselbinah za poset. Karkoli se mudite v Chicagu, posetite našo gostilno in restavracijo. Gorka in maza jedila vsak čas in vsako uro, kakor tudi vse vrste pijače.

Obenem vabimo na dan 27. decembra 1941

na našo domačo zabavo, ki jo bomo priredili na naš rojsten dan. Pridite in se povselite s svojimi prijatelji. Jodi in pijače, kakor tudi zabave bo dovolj. Se priporočata!

Mr. in Mrs. Anton Golenko.

Vesel Božič in Novo leto
vsem našim odjemalcem in prijateljem!
IVANČIĆ
— GROCERIJA —
15416 Saranac Road
CLEVELAND, OHIO

Vesel Božič in Novo leto
našim odjemalcem!
Acme Dry Cleaning & Dyeing Co.
627 East 152 Street,
CLEVELAND, OHIO

Vesel Božič in srečno Novo leto
vsem odjemalcem in prijateljem!
GUBANC DRY GOODS
16726 Waterloo Road
CLEVELAND, OHIO

Vesel Božič — Srečno Novo leto
vsem našim odjemalcem in prijateljem!
DOLGAN'S HARDWARE
15617 Waterloo Road,
CLEVELAND, OHIO

Vesel Božič in srečno Novo leto
našim odjemalcem in prijateljem!
TONY'S Fruit & Vegetable Market
15809 Waterloo Road,
CLEVELAND, OHIO

Srečen Božič in Novo leto
odjemalcem in prijateljem!
COLLINWOOD BAKING CO.
J. ZALAR, lastnik
16006 Waterloo Road,
CLEVELAND, OHIO

Vesel Božič in Novo leto
vsem našim odjemalcem in prijateljem!
JOHN PIANECKI SLOVENSKA PEKARIJA
6086 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, OHIO

Vesele božične praznike in Novo leto
vsem našim odjemalcem in prijateljem!
L. CIMPERMAN — FOOD MARKET —
1113-15 Norwood Road,
CLEVELAND, OHIO

Vesel Božič — Srečno Novo leto
našim odjemalcem in prijateljem!
JAMES SLAPNIK — CVETLIČAR —
6102 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, OHIO

Vesel Božič — Srečno Novo leto
našim odjemalcem in prijateljem!
JOS. KUCHAR MESNICA in GROCERIJA
15611-15 Waterloo Road,
CLEVELAND, OHIO

Vesel Božič, srečno zdravo Novo leto vsem!
GAITY BAR INN
John Trček in Frances Dolinar, lastnika
Fina žganja, pivo, vina in jestvine.
16701 Waterloo Road,
CLEVELAND, OHIO

Vesel Božič! — Srečno Novo leto!
Norwood Appliance & Furniture Co.
NAJBOLJŠA POSTREŽBA
819 East 185th Street,
6104 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, OHIO

Vesele božične praznike in srečno, zdravo
Novo leto

— želi vsem —

Emil A. Basener

— in —

Frank P. Kosmach

PRODAJALCA ZEMLJIŠČ — ZAVAROVALNINA
VSEH VRST.

2116 West Cermak Road, Chicago, Illinois
Telefon Canal 2138

— SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST —

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

želimo vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom!

PARK VIEW

Wet Wash Laundry Co.

FRANK GRILL, predsednik

1729 West 21st Street Tel. Canal 7172-7173
CHICAGO, ILLINOIS

Slovenskim gospodinjam se priporočamo. Čemu bi se mučili
s pranjem doma, ko mi vam to opravimo za zmerno ceno. Za na-
še delo jamčimo. Za naročila nas pokličite na telefon: CANAL
7172-7173. Po perilu pridemo na dom in vam istega zopet pripe-
ljemo na dom.

Prav vesel in zadovoljen Božič ter srečno zdravo
Novo leto

želim vsem Slovincem v Chicagi in okolici

Anthony J. Darovic

SLOVENSKI ODVETNIK V CHICAGI

Urađuje na: 2209 WEST CERMAK ROAD Tel. Canal 5086

Pravni zastopnik za:

Reliance Federal Savings and Loan Ass'n.
CHICAGO, ILLINOIS

Rojakom iskreno želim, da bi v novem letu ne imeli nikakih
težav in sitnosti. Za slučaj pa, da pridejo kake težave, tedaj pri-
dite k meni, da vam pomagam iz njih.

Vesel Božič in srečno zdravo Novo leto

želi vsem

PHILIP P. BLISS

Zastopstvo za

VSE VRSTE ZAVAROVALNINO

175 W. Jackson Boulevard, Chicago, Illinois
Telefon Wabash 3620

Mi specializiramo že dolgo vrsto let poklicno v zavarovalnin-
stvu. Posebno se priporočamo društvom, kakor trgovcem in
obrtnikom ter posameznikom za zavarovalnino proti tatvini, ropu
itd. Ako ne morete dobiti zadovoljive zavarovalnine in pogojev
kje drugje, tedaj sporočite nam, kake vrste zavarovalnine želite
in skušali vam bomo postrčiti mi.

Zavarujemo proti ognju in sprejemamo vse vrste
zavarovalnine.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

želim vsem odjemalcem, prijateljem in znancom

JOHN KORENCHAN

2313 So. Wolcott Ave., Chicago, Illinois
Telefon Canal 6399

SE PRIPOROČA SLOVENSKIM GOSPODINJAM!

Slovenskim gospodinjam se priporočamo v naklonjenost. V
zalogi imamo vedno najboljšo in vedno sveže gročarije vse vrste.
Vse blago je prve kvalitete. Pridite in prepričajte se!

NAJNEVARNEJŠI POKLIC

Najbolj nevaren poklic je
poklic pilotov, ki preizkušajo
nova letala. Za ta poklic izbi-
rajo najboljše pilote med naj-
boljšimi.

Vsi piloti, ki so izbrani za
ta poklic, se morajo podvreči
zelo strogemu zdravniškemu
pregledu, ki se ponavlja vsa-
ko leto. Če po preizkušajo le-
tala za vojno ministrstvo, te-
daj so dolžni, da gredo vsa-
kih šest mesecev na zdravni-
ški pregled. Takšen pregled
traja do tri ure. Pokazati mora
sposobnost, da more dolgo za-
držati vdihani zrak, da lahko
napihne nogometno žogo, sta-
ti mora na eni nogi in pri tem
delati vaje za ravnotežje in
spraviti v sklad delovanje ra-
zuma in mišic. Nekatere vaje
so vprav mojstrske, kot na pri-
mer balanciranje žeblija na
nekakem loparju za table-
tenis, ali pa je treba vžigalico,
ki leži na mizi prijeti z dve-
ma drugima šibicama, jo dvig-
niti, obrniti za 360 stopinj ter
položiti ponovno na mizo.

Ko je pilot to preizkušnjo z
uspehom naredil, ga štejejo
sposobnega, da lahko vrši po-
lete z letali. Njegovo delo je
približno takole: vsak dan mo-
ra iti zgodaj počivat. Ob 9. uri
pa se mora prijaviti na določe-
nem mestu. Preden preizkuša
novo vrsto letala, mora pilot

biti pri vseh posvetovanjih, ki
zadevajo novo letalo. Na teh
posvetovanjih ima tudi pilot
svojo besedo, tako na primer
lahko ugovarja, če naprave ni-
so dobro postavljene ali če ima
premalo razgleda itd. Tedaj
načrt spremeni, nadsajujeje
posvetovanja in šele potem da
ministrstvo povelje za gradnjo
letala novega tipa. Ko je le-
talo izdelano, mu vdelajo motor,
nato pa se prične preizkušnja.
Seveda pilot zopet najde kak-
šno pogreško, ko pregledujejo
letalo v tvornici in te pogreške
po možnosti takoj popravijo.
Ko je storjeno vse, kakor mi-
sli pilot da bo najbolje, se pri-
čne prvi poskusni polet.

Prvi poskusni polet je brez
obtežitve in ne traja več ka-
kor pol ure. Govor je tu o
majhnem letalu, pilot si na ko-
leno pritrdi beležnico, v kate-
ro zapisuje svoje opazke. Pri
velikih letalih z več motorji
vzame s seboj pomočnika, ki
zapisuje vse, kar je važno za
prvi poskusni polet. Počasi le-
talo obtežujejo in s tem na-
stane glavno vprašanje glede
trdnosti letala. Za tovor vza-
mejo s seboj vreče, napolnje-
ne z železom ali kaj podobne-
ga. Ves čas letenja pridno za-
pisuje svoja opažanja in zapa-
žene pogreške se takoj po-
pravljajo. Po navadi gre to ze-

lo hitro, tako da je letalo čez
pol ure zopet v zraku.

Delo pilotov za preizkuš-
nje novih letal je zelo nevarno
in vsak pilot se najbolj boji
ognja. Če se toliko pazijo pri
vdelavi električnega kabla na
letalu, se vendar pripeti, da nu
nekaž v redu, kar lahko po-
vzroči nesrečo. Težko si je za-
misliti kaj bolj groznega ka-
kor letalo ki je v višini več ti-
soč metrov in v katerem se ne-
nadoma začuti dim. Ali naj
poskuša pripeljati letalo na
zemljo ali pa skočiti iz njega,
morda celo brez potrebe? Težko
se je odločiti. Seveda
pilotovo geslo: letalo je treba
rešiti.

OTROKE NAMERAVAJO REGISTRIRATI

Washington, D. C. — Fede-
ralni otroški urad in urad za
civilno obrambo izdelujeta na-
črt, po katerem se ima poskr-
beti za varnost ameriških
otrok. En del tega načrta bo,
da se bodo vsi otroci v Zed.
državah registrirali in se bo
vsakemu dala tablica za iden-
tifikacijo, ki se bo obesila na
vrat. To bi dobro služilo zlasti
v slučaju zračnih napadov,
predvsem pa, ako bi bilo po-
trebno, odpraviti otroke iz ka-
kega mesta. Na ta način bi se
otroci ne mogli izgubiti, kakor
se je to pripetilo v Franciji
in v Angliji.

— "ŠIRITE AMER. SLOVENCA" —

Vesel Božič — Srečno Novo leto!

želi vsem svojim klientom in rojakom

W. F. KOMPARE

— SLOVENSKI ODVETNIK —

9206 Commercial Ave., So. Chicago, Illinois
Tel.: So. Chicago 0599 — Res. Tel.: So. Chicago 8870

Vesele in radostne božične praznike ter srečno
in zdravo Novo leto

želi vsem svojim vlagateljem

RELIANCE

(SLOVENSKO HRANILNO in POSOJILNO DRUŠTVO)

1904 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Telefon Canal 7130

Uradniki:

LEO JURJOVEC, predsednik, JOHN J. PETROVIČ, tajnik,
JOSEPH KUKMAN, blagajnik.

Direktorji:

JOHN SEVER, ANTON TOMAŽIN, FRANK KOZJEK,
JOHN LUKANICH in ANTHONY J. DAROVIC.

PRAV VESELE IN RADOSTNE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!

QUALITY FURNITURE
J. I. Telser
LOWEST PRICES

2107-11 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

Telefon: Canal 6138

Vsem našim odjemalcem iskrena hvala za patroniziranje v preteklosti in
se za isto še nadalje priporočamo.

Kadarkoli rabite pohištva, peči, karpetov in drugih raznih kuhinjskih
predmetov, vedite, da je naša trgovina z vsem tem vsak čas najboljše založena,
ki vam nudi vse take predmete po zmerni ceni.

Vabimo vas, da kadar se mudite v naši bližini, da pridete in si ogledate
našo trgovino.

Prav vesel in zadovoljen Božič ter zdravo in srečno
Novo leto želi vsem

JOSEPH KUKMAN

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

1837 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Telefon Canal 5634

Slovenskim gospodinjam se priporočam za praznike, da pose-
tijo našo trgovino. Imamo v zalogi vsake vrste meso, gročarijo,
zelenjavo in sadje. Doma delane krvave klobase vsako sredo in
prekajane mesne klobase.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

iskreno želja vsem našim rojakom in rojakinjam

PILSEN LAUNDRY CO.

J. STAYER in J. STARC, lastnika

1158 W. 18th Street, Chicago, Illinois
Phone Canal 3500

Vesel Božič in srečno zdravo Novo leto

želi vsem Slovincem

ANTON KEGEL

SLOVENSKA GOSTILNA NA DEŽELI

Lastnik krasnega vrta, pripraven za poletne izlete ali piknike.

— SE PRIPOROČA —

Archer Avenue -:- Willow Springs, Ill.
Telefon: Willow Springs 99

Vesel in zadovoljen Božič ter srečno zdravo Novo leto
vsem našim odjemalcem in prijateljem

KUKMAN BROS.

(ANTON KUKMAN, lastnik)

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

1900 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Telefon Canal 0572

Za božične praznike se priporočamo slovenskim gospodinjam.
Imeli bomo v zalogi vse vrste sveže meso. Naša posebnost so
vedno prave kranjske doma delane mesne klobase in krvavice in
ves drugo gročarijsko blago, cene zmerno.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi vsem Slovincem

LOUIS ZEFRAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

1941 W. Cermak Road, Chicago, Illinois
Telefon Canal 4611

Rojakom Slovincem se priporoča v slučaju pogreb, krstini,
svat, itd. — Avtomobili vseh vrst vedno na razpolago.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

WENCEL'S DAIRY

— SLOVENSKA MLEKARNA —

2380-82 Blue Island Ave., Chicago, Illinois
Telefon: Monroe 3673

Vesele božične praznike in srečno zdravo Novo leto želi
vsem odjemalcem in vsem rojakom Slovincem

MATH KREMESEC

SLOVENSKA MESNICA in GROCERIJA

1912 W. Cermak Road, Chicago, Illinois
Telefon Canal 6319

Slovenskim gospodinjam se priporoča za praznike. V zalogi
bomo imeli vse vrste meso in vse kar potrebujete za božične
praznike.

Vesele božične praznike ter srečno in zadovoljno Novo
leto želi vsem rojakom Slovincem

Mr. & Mrs. Valentin Kobal

PIKNIŠKI PROSTOR

Slovenska gostilna na deželi. — Lepa urejena dvorana
za domače zabave, svatbe itd.

55th St. Clarendon Hills Rd., Clarendon Hills, Ill.
Rojakom se priporočamo, da nas posetijo.

Vesel in radosten Božič in srečno Novo leto želimo
vsem rojakom Slovincem!

MARTINN ŠENICA

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

Fine mesene in krvave klobase, plečeta in šunka
in vse vrste gročarije in zelenjave.

2059 W. 23rd Street, Chicago, Illinois
Telefon Canal 8172

Vesel in zadovoljen Božič ter srečno Novo leto
želim vsem Slovincem

TELSEK'S JEWELRY

S. D. TELSEK, lastnik

VODILNA TRGOVINA Z URAMI IN ZLATNINO
2205 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Telefon Canal 5495

Opozarjamo, da smo dobili za praznike velike zaloge vseh raz-
nih predmetov, za božična darila. Kot vse vrste najboljše samo-
pojne peresa, vse vrste najboljše ure in raznovrstno zlatnino. Obi-
ščite nas in ogledite si te predmete.

ŽELIMO VSEM ODJEMALCEM NAŠE TRGOVINE
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO

Lampert Lumber Co.

NE POZABITE, DA JE TUDI V BLAGU RAZLIKA.

— Pri nas dobite vedno prvovrstno blago. —

PRODAJAMO LES, PREMOG
IN ŽELEZNINO.

Skladišča imamo na:
BUHL, COOK, GILBERT, ELY, CHISHOLM, VIRGINIA, MINNESOTA

Srečen Božič in Novo leto!
želimo vsem

COLVIN LUMBER & COAL CO.

ŽELEZNINA — POHIŠTVO

Zaloge na:
Biwabik — Aurora — Gilbert, Minnesota

Vesel Božič in srečno Novo leto želi vsem

THE HUB CLOTHIERS

TRGOVINA Z MOŠKIMI OBLEKAMI

Posluje na:
Virginia in na Gilbertu, Minnesota

Srečen Božič in srečno zdravo Novo leto
želi vsem

SEARS ROEBUCK & CO.

PRODAJALNA NA DROBNO

226 Chestnut Street, Virginia, Minnesota

Vesele božične praznike in srečno Novo leto
želi vsem

THE MINNESOTA STORE

VSE VRSTE ŽE NAREJENA OBLAČILA

Virginia, -:- Minnesota

Vesel Božič in srečno Novo leto vsem!

GRAHAM FUNERAL HOME

— POGREBNI ZAVOD —

na VIRGINIA in na EVELETHU
Minnesota

Vesele božične praznike in srečno Novo leto!

MODERN MOTOR SERVICE

VHO KIVELA, lastnik

Prodaja Fordovih avtomobilov. — Postrežba.
IZUČEN POPRAVIJALEC

Gilbert, -:- Minnesota

Vesele božične praznike in srečno zdravo
Novo leto želimo vsem!

FIRST NATIONAL BANK OF GILBERT

Gilbert, -:- Minnesota

Vesel Božič in srečno zdravo Novo leto
želi vsem

Dr. W. W. Erickson

Gilbert, -:- Minnesota
Telefon 131

KDO BO ZMAGAL - LADJA ALI LETALO?

Če si hočemo vprašanje "pomorska ali zračna sila" od bližje pogledati, ne smemo pustiti v nemar zgodovinskih skušenj. Od kar človek plove po morju, vedno so se slišali glasovi, ki velikim bojnim ladjam osporavajo sposobnost in kretnost ter jim odrekajo tisto veliko udarnost, za katero so namenjene. Kadar koli je gledalo, beli dan kakšno novo orožje, se je vedno mislilo, da je to tisto strašno sredstvo, ki bo pogubilo vsako mornarico. Toda kakor so bojne ladje premagale najprej svojega najnevarnejšega nasprotnika — vodo, in niso bile več igrača valov, tako do danes še nihče ni iznašel orožja, ki bi bilo bojni ladji kos.

Ko so se pojavile granate, je bilo to vsekakor nevarno orožje. Toda kmalu so našli proti orožju. Bojne ladje so začeli "oblačiti" v jeklene oklepe, ki so probnost granate zelo zmanjšali, če jo že niso naredili neškodljivo. Poleg tega pa so začeli graditi ladje tako, da so bile razdeljene v več predalov, da če je granata le poškodovala ladjo v notranjosti, ni bilo nujno, da se je tudi potopila, če ni bila seveda tako prerezana, da ji tudi predalčje ni nič pomagalo. V kolikor se je večala udarnost in probnost granat, v toliko so ladje obdajali z boljimi in močnejšimi jeklenimi oklepi. Kljub temu pa se hitrost ladje ni zmanjšala. Proti torpedom so bile ladje zavarovane s posebnimi varovalnimi ploščami in sicer na mestih, kjer je bila ladja najbolj občutljiva. S tem je bila moč podmornice precej prizadeta, poleg tega pa so ladje v borbi proti podmornici pomagale še posebne opazovalne priprave za odkrivanje potopljenih podmornic in podvodne granate. Poleg tega pa so bili konvoji (spremljevalni sistem ladij) tako učinkovito orožje, kateremu podmornica ni bila kos. Kot učinkovito orožje proti minam so se izkazale nalašč za to zgrajene ladje, ki so nevarne mine lovile in jih umičevale, ali pa so ladje obdali s posebno pripravo.

Veliko razburjenja in prahu je dvignilo novo orožje — magnetične mine. Toda kmalu je bilo tudi to strašno orožje na tleh in danes ni več tako nevarno in pričakovanja, ki so ga od tega orožja imeli, se niso izpolnili. Učinek magnetičnih min se lahko paralizira tako, da se mino ujame ali pa se jo s pomočjo magnetizma naredi neškodljivo. Poleg tega pa so magnetične mine drago orožje in procent, to je število min, ki res dobro in učinkovito opravijo svojo nalogo, ni tako velik.

Skušnja uči, da je šla obrambna tehnika bojnih ladij vedno vstric s tehniko, ki je skušala zadati ladji smrten udar.

darec. Iz tega se ne da gledati na letalstvo sicer še nič dokončnega sklepati, vendar pa je treba vsako navdušenje za take zračne podvige spremljati z budnim in kritičnim očesom. To tem bolj, ker ravno bojne ladje same dokazujejo, da se znajo tudi proti svojem najmlajšemu sovražniku postaviti po robu. Pomisliti je treba samo na namestitev protiletalskih baterij na ladjah, na ojačenje zaščitnih plošč, na izdelavo posebnega zračnega orožja za mornarico ter na gradnjo matičnih ladij za letala. Poieg tega pa ima letalstvo odnosno letalo še neko drugo, človek bi rekel prirojen, slabost. Iz višine 1200 metrov vidi letalec ladjo kot deset centimetrov dolgo in poldrugi centimeter široko črto. Proti temu se ne da nič pomagati. Tako vidi letalec veliko ladjo. Kako vidi šele majhno. Če letalec hoče, da dosti drago bombo učinkovito izkoristi,

se mora spustiti precej nižje, pri tem pa seveda izpostavlja sebe in je letalo v mnogo večji nevarnosti, kakor če bombardira iz velike višine. Čim se pojavi pod višino tisoč metrov, se lahko vsuje nanj vsak čas toča krogel iz strojníc.

Usodna zmota, ki se bo morda
zopet ponovila

Zdi se, da se bo tudi glede letalstva zopet potrdila resnica, da bo obrambna tehnika dohitela, če ne prehitela napadalno tehniko. So dejstva, ki dovoljujejo take sklepe. Znanost je, kakšne uspehe so se Nemci nadejali v pretekli svetovni vojni od podmoric, ki so jih začeli graditi na veliko. Podmorniška vojna je Angležem res prizadejala hude izgube in jih spravila v zelo resen položaj, toda končno so jih le ugnali. Takrat so Nemci sposobnost in uspešnost podmornic precenjevali ter tako zagrešili usodno napako. Zdi se, da so danes storili isto napako, ko precenjujejo udarnost zračne sile.

Kako daleč smemo sklepati o tem glede na današnjo vojno, pa enkrat prihodnjič.

OD MRTVIH VSTALA PRIPOVEDUJE...

V bolnišnici v Noth-Middlesex je bila operirana neka Kata Lindmood, stara 49 let. Operacija je bila zelo težka in je bolnici na operacijski mizi tudi prenehalo biti srce. Toda samo za nekaj trenutkov. Zdravnikom se je namreč kmalu posrečilo s pomočjo najmodernejših zdravniških pripomočkov umrlo spet priklicati k življenju. Niti zdravniki sami niso mislili, da se jim bo to posrečilo. Ko je bolnica spet oživela, so pohiteli, da z operacijo čimprej končajo. Lindmoodova pa je ostala v bolnišnici samo še nekaj tednov, nakar je popolnoma zdrava lahko odšla spet domov.

V zadnjih letih takšne operacije niso bile tako redke. Večkrat se je namreč zdravnikom že posrečilo, da so svojo pacienta, ki je na operacijski mizi izdihnil, priklicali spet v življenje, in sicer s pomočjo masaže in z vbrizgavanjem tako imenovanega adrenalina. Na ta način, ko je že smrt nastopila, so jo potem v nekaj trenutkih spet pregnali. V največ primerih je to prizadevanje trajalo kvečjemu nekaj minut. Zdravniška veda je res že daleč napredovala.

Gotovo se vsakemu vsiljuje pri tem vprašanje, kaj je vedela Kate Lindmood povedati, ko so jo spet oživili, o tem, kako je bilo na onem svetu. Povedala je približno tole:

"Prebudila sem se med operacijo točno tedaj, kakor je napovedal zdravnik. Bilo je to ravno v kritičnem trenutku. Čutila sem silne bolečine, nato pa se mi je zdelo, kakor da

se je pod menoj udrlo vse. Počutila sem se silno lahko in prosto, moje misli so lahko pohitele, kamor so hotele, občutek je neizmerne sreče in zadovoljstva me je obšlo. Zazelela sem, da bi smela ostati vedno v tem srečnem razpoloženju. Tam nekje iz daljave sem zaslišala godbo, čisto tiho in mehko godbo. Prej sem se vedno balala smrti, v tem trenutku pa je ta strah čisto izginil."

"Pred nekako pol letom je doživela Ellen Smith nekaj podobnega. Srce ji je za nekaj minut prenehalo biti, ko je ležala na operacijski mizi. Ker ji za operacijo niso smeli zdravniki dati narkoze, je njeno doživetje, potem ko je izgubila zavest in ji je zastalo srce, še posebno zanimivo.

"V trenutku sem občutila tako pripoveduje Ellen Smith —, "da se ne morem več prosto gibati. Takoj zatem se mi je zazdelo, kakor da je vse naokrog, okoli mene sama sinja modrina. Dobila sem občutek, da sem postala silno lahka, prosta in kakor odrešena. Nikdar se še nisem počutila tako srečno kot v tem trenutku. Zdelo se mi je, da letim in da se v zraku tudi lahko ustavim. Zazelela sem, da bi bilo vedno tako. To je bilo nekaj nedopovedljivo lepega. Ko sem se vrnila v to življenje, sem se najprej silno prestrašila, kam sem prišla. Rajši bi bila namreč večno ostala tam in živela tako kot tistih nekaj trenutkov."

Širite in priporočajte list
"Amerikanski Slovenec!"

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želimo vsem

PAUL W. MARTIN

"SQUARE DEAL" ZLATARSKA TRGOVINA

Telefon 359

Ely, Minnesota

Vesele božične praznike vsem!

ELCOR MERCANTILE ELCOR

POTOCNIK FOOD MARKET — Aurora

CONOCO GAS and OIL — Eveleth

Minnesota

Vesele praznike in srečno Novo leto vsem!

THE ELY SHOPPER

MIMEOGRAPHING — ADVERTISING

Ely, Minnesota

Prav vesele božične praznike in srečno zdravo
Novo leto želimo vsem!

ELY CO-OPERATIVE ASSOCIATION

Trgovine na Elyu in na Wintonu

MINNESOTA

Vesel Božič in srečno zdravo Novo leto

želimo vsem!

McMAHON LUMBER CO.

Ely, Minnesota

Božične pozdrave in srečna novoletna voščila
pošiljamo ob tej priliki vsem!

FARM SERVICE STORE

Ely, Minnesota

Vesel Božič in srečno Novo leto

želi vsem

LAING HARDWARE CO.

Ely, Minnesota

Telefon 36

Vsem Elyčanom želimo prav vesele božične
praznike in srečno Novo leto!

COAST TO COAST STORE

A. J. SLABODNIK, lastnik.

Železnina, električne potrebščine in športno blago.

Ely, Minnesota

Vesele praznike želi vsem

FOREST CHEVROLET CO.

303 E. Sheridan Str.,

Ely, Minnesota

Telefon 178

Vesele praznike in srečno Novo leto

želi vsem

FIRST NATIONAL BANK

Member FDIC

Ely, Minnesota

Vsem elyškim rojakom

in drugod po Ameriki

želimo prav vesele božične
praznike in srečno Novo
leto!

VERANTH

Fuel & Lumber

Ely, Minnesota

Telefon 96

Vsem odjemalcem in prijateljem

voščimo prav vesele in zadovoljne božične praznike in
srečno zdravo Novo leto!

Drasler's Grocery & Meats

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

519 Tenth Street, North Chicago, Ill.

Telefon: N. C. 613

Slovenskim gospodinjam se priporočamo za praznike z vsemi
vrstami MESA, GROCERIJE, ZELENJAVE itd. Zmerne cene
in točna postrežba je vedno naše geslo!

"NA INDIJO"

— ZGODOVINSKI ROMAN —

Ruski spisatelj G. P. Danilevski
Preložil Al. Benkovič

Tu je bila dežela že ravna, rodovitna in naseljena. Videti je bilo senčnate drevesne nasade, napajajoče prekope, ilovnate koče, minarete z raznobojnimi, v solncu blestečimi strehami. V daljavi so se kazale črede velblodov in ovac. Cesta je držala ob reki.

Nastal je oblačen, soparen, tih dan. Poredko je potegnil veter skozi trstike, dvigajoč drobni nabrežni pesek, kakor bi ga vmetavala nepotrpežljiva šapa divje zveri. Zopet je prišel čas obeda.

— Čuj, — je rekel han Bekoviču spotoma. — Vidim, da imate malo živili. Tudi v moji stolici ne bo dovolj hrane za vso tvojo vojsko.

— A kaj naj storimo? — je rekel knez, prebudivši se iz zamišljenosti.

— Jaz sem tako le preudaril, — je nadaljeval han. — Razven Hivim imam še štiri mesta. Razdeli svojo vojsko, dam ti spremeljavcev. Uzbeki bodo še do večera v bližini nastanili tvoje konjenike in pešce. Vsi bodo siti in imel jih boš pri roki.

— Premislil bom, — je obotavljaje se odgovoril knez, kakor bi nekaj preudarjal. — "Živil je res malo, jako malo" — je rekel sam pri sebi.

Brez odlašanja je knez o hanovem navetu obvestil Frankenbergarja in Palčikova. Ta dva sta kratkoma odklonila delitev.

— Povej knezu, — je rekel Frankenbergar odposlancu, — da smo močni prišli in močni moramo končati pohod.

Han je videl posvetovanje in obotavljaje Rusov. Nategnil je konju vajeti in jezdi počasnije.

— Darila si mi prinesel razkosana, ne cela, — je rekel knezu kakor mimogrede.

— Zakaj razkosana?

— Blago je lepo, — je nadaljeval han.

— Poslano je bilo celo, a ti si ga razpolovil.

Bekovič se je ozrl na Zvanskega.

— To se tebe tiče, — je rekel. — Sto oči bi moral imeti za vas kvarljivce... že zopet ste se pokazali... Zakaj nisi tega preprečil?

— A s čim bi se vračali, dajali darila za mir? — je mirno odgovoril Zvanski. — Oni imajo raztrgane žepe.

— Dobro, Jurlov, in ti, Tekutjev, — je rekel Bekovič. — Jezdita k majorjem in jim izročita moje zadnje povelje. Ako se ne razdele in ne bodo slušali, jih bom izročil vojnemu sodišču. Ali ne vidijo, da so zaloge pri koncu? — Taka nesreča!

Odposlanci so odšli. Širgazi je dal znamenje za odmor. Vsi so sedli k obedu, samo Bekovič se ni dotaknil jedi. Soparica oblačnega, pepelnato sivga dne je postala neznosna. Tam in tam so se kakor sami od sebe dvigali vrtinci peščenega, belega prahu. Dvignil se je silen vihar, ki je upogibal trstike in odkrival platno šatorov. "Pritrdite kole, spravite konje na varno!" — so se med Hivinci razlegli ruski kosaški glasovi.

Veter se je polegel, postalo je še bolj soparno.

Proti koncu obeda so se odposlanci častniki vrnili v šator k Bekoviču.

— Vaše povelje je izvršeno, — so sporočili. — Vojska se je razdelila, uzbeki je že razmeščajo na določene kraje.

Bekovič je pogledal iz šatora.

— Pogled, — je rekel hanu. — Tudi ta svoja želja se je izpolnila.

Iz šatora so se videli oblaku prahu. Pehotna, dragonci in kosaški polki z ostalimi trenom so šli po ravnini v dolgih vrstah, solnce je sijalo na bajonete in topove. Še je bilo mogoče s prostim očesom videti posamezne oddelke, konjenike razločevati od pešcev.

"Presveta Mati božja, usmili se!" — je tiho izpregovoril kozak, ki je konje držal pred šatorom.

— Bolje bi bilo, streljati med te proklete, uničiti jih popolnoma! — je pristavil drug glas krepkeje.

V šator je stopil visokostasi zeleni oproda, ki je bil prejšnji večer prišel v tabor.

Drzno je šel mimo Bekoviča, da ga je skoro zadel s pleči, ter pripognivši se nekaj pošepetal hanu. Kasatkin je opazil, da je vel od njega hud, rezek duh.

Knezove misli so se mešale, pobijale ena drugo. "Nekaj si šepetata, se spogledujeta... Ukazal bi streljati nanje, udaril po njih," je pomislil tudi on. "A kako? ni li že prepozno? Lahko bi še dal znamenje, posrečilo bi se..."

Širgazi je hitro vstal in šel iz šatora. Bekovič je videl, da so ga zunaj obstopili starešine in uzdeni. Za šatorom se je razlegel hripavi, počeni glas trobente; za prvo trobento so se, kakor bi bilo dogovorjeno, oglasile druge.

— Tu imaš pismo, ki si ga prinesel s sabo, — je rekel oziraje se han in podal Bekoviču carjevo pismo s pečatom in zlato vrvičo.

Bekovič je stopil iz šatora.

— Ti si me prevaril, — je rekel han, raztrgal pismo in ga teptal z rumenimi čevlji. — Vojskoval sem se s karavano.

— Izdaja! — so zakričali častniki, potegnili sablje in skočili nekateri h knezu, drugi h konjem. — Izdaja! Na konje! bijte na zbor!

Kasatkin je skočil na konja, ki mu ga je pripeljal sluga. — "Nategniti moram jermen pri sedlu... o, gospod, kaj bo sedaj?" — je šepetal bledej Afronka, s tresočimi se rokami držeč stremene. Aleksej se je čudil, da ne čuje signalnega bobnanja. Vse je bilo tiho kakor v grobu. Pred šatorom je valovilo sem ter tja, videli so se znani in tuji obrazi, roke in hrbti.

S konjem pritisnjen k tolpi skupaj zgrinjajočih se dolgosuknježev, ki so nekoga zvezavali v gneči, je bil Kasatkin z drugimi častniki vred zdajci ločen od kneza. Z mesta, kjer se je ta nahajal, je bilo mogoče videti del prostora pred šatorom.

VESTI O DOMOVINI

(Nadaljevanje s 1. strani)

baš mednarodnih dogovorov. Srečali smo predajo vojske in nato z nadaljevanjem boja nikakor ne kršite besedo, ki jo je dal vaš vrhovni poveljnik. General von Danckelmann nas je pooblastil, naj se z Vami pogajamo. Pripravljen je razmišljati o vseh pogojih za mir, ki bi jih Vi postavili. Upam, da se bomo sporazumeli in da bo to kratko premirje začetek stalnega mira v vaši zemlji.

Polkovnik Mihailovič je odgovoril: "Ne bom načenjal vprašanja, če ima sploh kakšen nemški častnik pravico protestirati proti prekršenim obljubam. Želim pa poudariti, da jaz nikdar nisem prekršil besedo, ki sem jo dal ali obljube koga od mojih predstavljenih častnikov. Res je, da se je jugoslovanska vojska predala. Toda to je bila jugoslovanska vojska in ne srbska vojska. Predali smo se pod pogojem, da bo Jugoslavija ostala to, kar je bila. Navzlic temu ste vi razkosali našo zemljo takoj po zasedbi."

Po dvehurnem razgovoru je Mihailovič izizvalno odgovoril:

— Nemški grožnji: "Ne morem vam reči, kako dolgo se bomo morali boriti do končne zmage. Mi se bomo borili do končne zmage naših zaveznikov." Z zavezanimi očmi so vsi trije odposlanci iz Beograda zapustili kraj.

— Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim razložite da se nanj na-

Listen to
PALANDECH'S
RADIO BROADCAST
Featuring a Program of
YUGOSLAV FOLK MUSIC
Every Saturday, 1 to 2 P.M.
STATION WHIP
1520 kilocycles (Top of the Dial)

Ljudje hranite denar!

Slovenci smo do cela gospodarski narod, ki nismo drugim v nadlego, marveč znamo skrbeti sami za se. Imamo svoje domove in pri tem še po večini prihranke. To je pa tudi največja čednost in hvala vredna navada!

Kdor ne ali ne zna hraniti, bo težko živel na svetu. Tak ne bo nikoli sam svoj gospodar, marveč bo živel odvisno od drugih. Le kdor zna in ima voljo hraniti, bo uspeval in penosno hodil neodvisen od drugih.

Ne mislim sicer na nobeno prevzetnost, le na dostojnost mislim. Vsak rojak bi moral računati za varčevanjem, pa naj zasluži malo ali veliko, varčevati in prav gospodariti mora vsak.

Slovenci imamo svoje denarne zavode. Med drugimi imamo tudi svojo pravo tako rekoč državno banko, zdi se mi, da je to tudi edina v Ameriki kot taka, ki je obenem tudi trgovska banka s čekovnim prometom, kakor so največje ameriške banke.

To banko vodijo naši domačini in delajo v nji sami naši uslužbenci. Banka gre nad dva milijona v prometu. Posojuje našim ljudem, kakor največje banke na vzhodu, na note in osebna posojila. Skoro vedno našim ljudem. S tem banka vrši veliko narodno delo, ker je tako rekoč posredovalka v financiji za to, da pomaga našim ljudem z denarjem naših ljudi. Ljudje vlagajo v banko, ista pa, z državno garancijo, ki je pokriva za vse vloge zopet posojuje našim ljudem. Tako ostane denar v naših rokah, oziroma donosa korist tem, ki so si izposodili in pomagali samim sebi v potrebi; na drugi strani pa banka zasluži za delavce in za delničarje, katerih je blizu en tisoč, ki lastujejo 5000 bančnih delnic. Kdor vse to razmišlja pride do prepričanja, da je velika korist v tem, da rojaki vlagajo svoje prihranke v svojo domačo banko.

Pri tem je pa še nekaj: Dočim druge plačujejo samo po 1% na vlogo, naša plača 1½ (eno in pol %). Na vknjižbe pa računamo po 5%. Na ta način ima narod dvojno korist, če se poslužuje domače banke.

Z novim letom bo banka ustanovila ali dodala poseben oddelček za tako zvani "PERSONAL LOAN". Te vrste posojila so dandanes najbolj upoštevana. Za to bo banka upeljala ali dodala dajze ure za ta oddelček, od 9 ure jutraj do 5 popoldne, to za to, da bodo imeli ljudje priliko si dobiti posojila v času, ki drugače nemorejo.

Banke se rojaki tudi izven Clevelanda lahko poslužite. Pišite za pojmila. Rade volje smo vam na razpolago. Vloge so zavarovane po Federal Deposit Ins. Dept. Poskusite z domačo banko v Clevelandu in gotovo boste koristili sebi in narodu. Banka ima tudi vsako leto svoj božični klub (Christmas Thrift Club), ki je kakor nalašč za to, da se mladina nauči varčevanja. To je zelo lepa navada in tudi zelo uspešna med mladino. Glavno je, da naučimo mladino k varčevanju, drugače ne bo koristna niti samim sebi, niti staršem in ne narodu. Gospodarstvo je prvo in zadnje vprašanje vsakega posameznika ali pa družinskega moza in žene.

K sklepu voščim vesele božične praznike in srečno ter veselo Novo leto 1942. Za slovensko banko:

The North American Bank
COMPANY

6131 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio
ANTON GRDINA, predsednik.

Vesele božične praznike in
srečno Novo leto!

Slovenska
Zadružna
Zveza

(The Slovenian Co-op. Stores Co.)
GROCERIJA in MESNICA

TRI TRGOVINE:
667 E. 152nd Street
Glenville 6316
16201 Waterloo Road
Kenmore 1248
712-714 E. 200th Street
Kenmore 3562
CLEVELAND, OHIO

Pisano polje

J. M. Trunk:

Odprite oči. Združena Evropa. Hm? Vsakemu pravice? Malim in najmanjšim tudi pravice. Hm? Ni nobene združene Evrope, le Nemec in Lah sta. Kako je? Saj čitate časopise. Ni še povsem odločeno, da bi tako ostalo, ampak le Nemec in Lah je, kamor sta prišla. Poglejte odredbe: ona dva vse, drugi psički. Porečete: to je nazijzem, fašizem. Mi naredimo demokratično Evropo! Vidim, da se ponuja nemški in mažarski demokrat (socialist) in se zgraža nad tem, kar počenja Hitler ali Musso. Lepo in hvala za simpatije. Jaz pa nemškemu in najmanj mažarskemu demokratu prav nič ne zaupam, ker sem star lisjak in sem imel izkušnji, da ni kaj. Kakor olje so, ker n. pr. potrebujejo glasove slovenskih ovčic. Ko pa pridejo s pomočjo takih glasov, kakor je prej bilo, v sedlo, imajo za slovenske ovčice le zobe! Ne pretiravam, sem doživel. Tako je bilo prej pri rdečih (socialističnih) in črnih (klerikalnih) nemških demokratih. Ali bi se zdaj izpremenilo? Well, jaz pravim, da bi se ne.

Na drugačno pot se mora misliti. Slovan mora v slovenskem ozemlju biti politični gospodar, ne Nemec, Lah ali Mažar. Ker je Slovan mehke narave in nekako naravno pravičen, in dvoma, da bo vsakega priznal, kar mu gre. Tako je bilo v Jugoslaviji, in Nemci so to priznali. Izven slovenskega ozemlja, toraj v Nemčiji, tudi v Italiji, ako bi n. pr. izrijani še tam ostali, se niti zmeniti ni treba za kake pravice Slovanov, dasi bi bilo tam Slovanov (delavcev) na milijone. Teh bi najbolj demokratična Evropa ne poznala, in pri kakih združenih Slaviji ni treba za njimi točiti solz, kakor se že danes nihče ne solzi za slovenske milijone v Ameriki.

Gre za to, kdo bo političen gospodar. V Združenji Evropi bi bil gospodar Nemec, in adio pri Slovanih s pravicami. Pri Združenji Slaviji bi bil na slovenskem ozemlju gospodar Slovan, in drugi bi imeli pravice, ki jim grejo, nič več. Izven slovenskega ozemlja pa naj je demokratično, ali naj ni, in nikoli bi ne bilo demokratično, tako bi bilo, kakor je že zdaj: Nemec in Lah, drugih sploh ni! Ne trajte časa in papirja in moči za kako demokratično

združeno Evropo. Ako kaj, je to največja utopija vsaj za Slovane. Odprite oči in poglejte: vse je nemško in laško zdaj, in prav nič bi se ne izpremenilo, ako mislite, da bi se, ste naivne sleve.

Značilno je, da glede vloge Nemcev že zdaj celo Mažari dvigajo glave, ker čutijo, da so Nemci že zdaj tam vse, in še Mažari le psički.

In Mažari se borijo za Nemce, in Nemci jih pohvali, da so kavlji! Seve, ker jih potrebuje, ko Nemcev le hudo značuje tam na ruskih poljanah. Ko bodo Mažari, Rumunji, Slovaki, zdaj, tudi Hrvati storili za Nemce svojo dolžnost, bodo dobili s škornjem v...

Pri Proletarcu so videli obložene mize, ki so se kar vpogibale samih mastnih dobrin. Bilo je dosti slin in še nekaj jeze, slin na dobrine, jeze, ker za mizami sedijo le, fajmoštri in škofje in ti šementi se znajo za mize vvesti in sami vse pojedati, da ostane za delavce le nekaj ščurkov. Velike rdeče oči in mastne jedi in s smrtjo je mastnin in vsega konec, pravijo. Kdo bi se ne jezil na fajmoštre?

Jaz sem stvar malo zasolil. Prata ni dobra, če je zasoljena. Gospoda si pa zna pomagati, in tako pravi, da ničesar niso pisali o takih obložnih mizah, kjer sedijo le fajmoštri, in vso robo sem si jaz le izmislil, toraj legal in rdečo gospodo obrekoval. Mučeniki so še povrh, ko morajo požirati le slane mize. Kos človeške narave je, kar izraža že stara prislovica, ki pravi: "Quod fecisti nega — junaško taji". Še mučenik s šajnom postaneš, šment je le zopet, ker je s smrtjo tudi takega junaštva konec, kakor je konec obloženih miz že zdaj.

'SIRITE AMER. SLOVENCA'

NA PRODAJ

Na treh stanovanj po 4 sobe. Najemnina donosa \$60 na mesec. Blizu Wolcott Ave. in 22. ceste. Cena \$4000; naplaci \$500, drugo na obroke: Anton Jordan, 2622 So. Harding Ave. Chicago. Tel. LAWndale 7182.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Telefon Canal 5817
CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

300 svetih maš letno

v življenju in po smrti, so delčni člani "Mašne zveze za Afriko". Članarina enkrat za vedno 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. — Naslov: DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA za afriške misijone, 3624 W. Pine Boulevard, Dept. A, St. Louis, Mo.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

— Najboljši avtomobil za pogrebe, krste in ženitovanja — Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

John Potokar in Sinovi in delavci

Voščijo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem Slovencem in Slovenkam, posebno pa tistim, ki so se spomnili čez leto, da so zahtevali naše "DOUBLE EAGLE" izdelke in so tako nam pomagali služiti pošteno naš kruh. Vsem najprišerničnejša zahvala!

Double Eagle Bottling Co.
IN DELAVCI

6511-19 ST. CLAIR AVE.

Telefon HENderson 4629

CLEVELAND, OHIO

AMERIKANSKI SLOVENEK

Božična priloga

IN TWO PARTS — PART II.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 20. DECEMBRA — SATURDAY, DECEMBER 20, 1941

V DVEH DELIH — II. DEL.

Vzšla je svetu nova luč...

Bolj slovesno kot vse druge praznike cerkvenega leta naznani Cerkev v svojem prazničnem koledarju (Martyrologium) božični praznik: "V l. 5199 po ustvaritvi sveta, ko je v začetku Bog ustvaril nebo in zemljo, 2957 let po vesoljnem potopu, v l. 2015 po rojstvu Abrahamovem, 1510 let po Mojzeu in izhodu Izraelcev iz Egipta, 1032 let po maziljenju Davida za kralja, v 65. letnem tednu Daniellove prerokbe, v 194. Olimpijadi, v l. 752. po ustanovitvi mesta Rima, v 42. letu vladanja cesarja Oktavijana Avgusta, ko je po vsem svetu vladal mir, v 6. svetovnem veku je bil Jezus Kristus, večni Bog, sin večnega Očeta, ki je hotel svet odrešiti s svojim najsvetejšim prihodom, potem ko je bil spočet od Sv. Duha in 9 mesecev po svojem spočetju, rojen v Betlehemu v Judeji iz Marije Device in je postal človek."

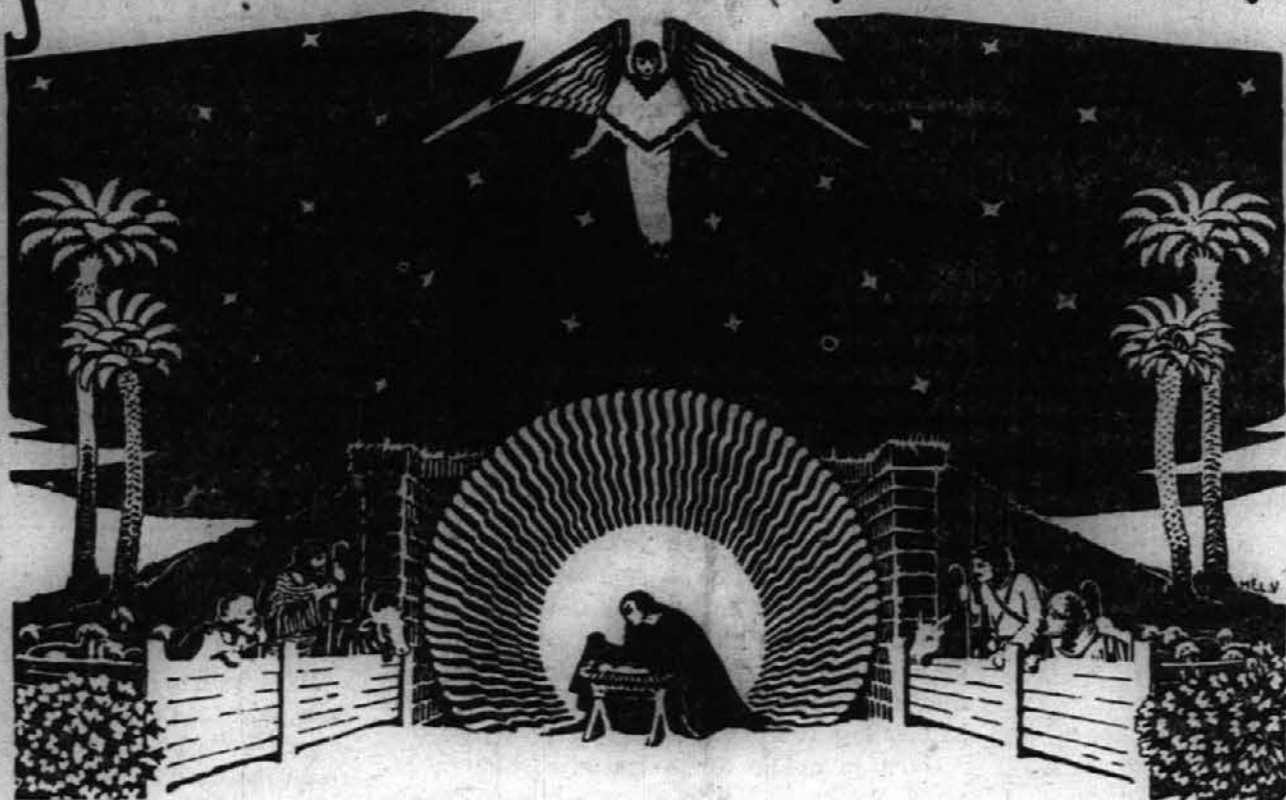
Od Cerkve tako svečano napovedan praznik pa se je dejansko šele v poznem starem veku razvil v enega izmed treh glavnih praznikov krščanstva. Medtem ko je Veliko noč krščanstvo praznovalo z vsega početka in ima torej med vsemi cerkvenimi prazniki prvo mesto, je Božič nastal šele kot manifestacija proti Arijevim zmotam, ki je tajil božanstvo Kristusovo. Za to je imela Cerkev tem več vzroka, ker je tudi rimski poganški koledar praznoval 25. december kot prazničen dan. Na ta dan je namreč Rim obhajal praznik zimskega sončnega obrata in porast novega sonca. Častilci poganškega boga Mitra so 25. december obhajali kot rojstni dan "nepremaganega sončnega boga". Krščanska cerkev je stremela za tem, da nadomesti poganške praznike s krščanskimi in je pričela obhajati ta dan vzhod pravega Sonca na svet, saj se Kristus sam označuje kot luč sveta. Približno so poznali Gospodov smrti dan, ki so ga po takratnem splošnem mnenju smatrali kot 25. marec. Prav tako so natanko vedeli za njegovo življenjsko starost (33 let). Šteli so torej od spočetja 9 mesecev in so tako prišli do 25. decembra. Neki rimski koledar iz l. 336 že naveda ta datum kot Gospodov rojstni dan. Praznik se je hitro razširil po vesoljni Cerkvi. Od l. 378 dalje ga praznujejo tako v Antiohiji, torej na vzhodu, in prav tako tudi v Carigradu.

Globoko, neizčrpljivo praznično skrivnost so v vseh krščanskih deželah kmalu obdali z raznimi obredi, ki so večkrat bili prenešeni še iz poganstva, ki so ga mnogi narodi komaj zapustili, le da so praznovanju dali krščanski smisel in značaj. V mnogih predelih Evrope so že v poganstvu simbolično praznovali zopet vstalo naravo. Ker so hudobni duhovi v težkih zimskih mesecih škodovali ljudem, so jih skušali pregnati na razne načine, kakor z ropotom, trkanjem, s kajenjem itd. Ob novi vstali naravi pa se je vse veselilo in se predalo radostnim poedinam, plesom in maskaradam. Posebno pecivo so ob tej priliki pekli, ki je imelo podobo živali in ga med prijatelje razdajali. Tako nam pripoveduje stara legenda iz l. 1021, da je bil župnik Rupert iz Kobileka na Saškem pri ponočni službi božji moten od duha in žena, ki so plesali na cerkvenem pokopališču in plesali posvetne pesmi. Razsrjeni župnik je vzkliknil: "Celo leto boste tako plesali!" In res se je kletev izpolnila, dokler niso bili plesalci osvobojeni prokletstva na priprošnjo sv. Heriberta iz Kolina.

Takšne in podobne divje igre je Cerkev nadomestila s pobožnimi božičnimi igrami, ki jih še danes mnogo poznamo. Kmalu so bile te igre združene z postavitvijo jaslje, ki so skoraj našle svoje mesto tudi v liturgiji in zadobile enako mesto in pomen v božičnem praznovanju, kakor ob Veliki noči Odršenikov križ. Zelo poznane so jaslje v cerkvi Ara Coeli na kapitolu v Rimu. Tam posebno prisrčno časte Sacro Bambino (božje Dete). Od božiča do

(Dalje na 2. strani)

SLAVA BOGU NAVIŠAVAH • MIR LJUDEMNA ZEMLJI

Marija Ferjan:

Sveta noč

Naj nocoj na krilih tvojih
svetih splava moja duša
v svet večer.
Naj kot blisk svetla spusti se
nad temno zemljo širne
v blažen mir.

Trume angelov pojo že
preko bojne zemlje
v sveto noč,
in ljudem znane ljubezen,
spravo bratsko
sveti mir nesoč.

Naj ob angelskih teh glasih
rod pristupne Adamor,
ran in solz drhteč,
da pred jaslice omahne
zver, ki suče v zlobi strašni
svoj pogubni meč.

Naj na krilih tvojih dignie
spet o Bogu se,
ki je rojen, da prežene
dolgo, temno noč ...
Naj bo zemlja meni, tebi,
Betlehem, ki naj oznanja
mir in moč.

Blagoslovljene, srečne in zadovoljne božične praznike,
želita vsem naročnikom in prijateljem lista!

UREDNIŠTVO in UPRAVA.

Blagoslovljena si med ženami

Rahlo je dihala izmučena in razorana mati zemlja pod obilno snežno odejo. V težki soparici, vsa potna in bolna je rodila v hudih bolečinah, kar je bila zanosila vsa mlada in zdrava ob bujnem pomladnem zelenju in cvetju. Zdaj je snivala o svetem božiču, o novem blagoslovu nebeškem za novi sad, za bodoče trpljenje ...

Vsa potrta je sedela žena pri oknu in pletla. Za pastirja, ki se je premetaval v hlevu na slamnjači in zdaj pa zdaj prisluhnili, jeli govedi že začela čebljati o sveti noči.

Oči in misli so ji romale v somrak — po družinah spodaj na vasi in drugod pri sosedih — po bednih božjih paradizih. "Družinska sreča ..." je čustvovala. In ni mogla razumeti, da je ni povsod. Bridko ji je bilo zato pri srcu.

Zdravnik je menil: "Mogoče. Najbrž ne." Mož je hodil zamišljen in je trpel in ljubil, česar ni imel. Ona pa je hodila na božjo pot k črni Mariji ter molila in jokala. Sosedinje so se je izogibale bojazljivo šušljajoč: "Nesrečnica! Škoda zanj. Ta bi imela!"

Mati — bajka zanjo, tuj in lažnjiv svet. Tisti raj, zanjo nepoznani, za vedno morda izgubljeni. — Zakaj neki? Zavidala jim je, ki garajo in žrtvujejo za deco svojo — bolno, šibko, lačno in trpečo. Vedele je, da ne poznajo želja. Čemu pač? Vsak večer štiri sladkih, polnih poljubov z zdravih kipečih ustnic. In ona? Niti tisti svečani trenutek ne, ko so se vse matere Marije, prave Marije ob posteljicah, ob zibelkah, ob koških — tedaj v sveti noči, noči otrok, noči družinski, sveti skrivnostni materini noči, ko je vsepovsod Betlehem ...

Mož je vabil, naj leže. "Bom, bom takoj."

V vasi pa je begala kakor splašena ovca mlada ciganska žena z otrokom. Pravili so, da je hudobna čarodejka. Zavračali so jo češ: Kam bomo djali ...?

In štiri prisrčnih poljubov sleherni jutro in vsako jutro ter vsak večer štiri nežno majhnih križcev na nedolžna čela, na angelska usta, na čiste prsi, štiri majhnih križcev ... Mati, srečna žena!

Teci, uboga mi ciganka, da te noč ne prehit! Kakor bi jo nesel vranec, je tekla preko širnega polja. Razpuščene črne štrne so divje frfotale v hladnem vetru skozi sivi mrak.

Kakor misel naglo je zletela v reber. Nosnice so ji strastno drhte. Otrok se ji je prebudil v naročju. Uboga mati! In zdaj od kmeta do kmeta. In je ponujala in prosjčila vsa bedna, narekovala in koledovala ter preklinjala vsa zdvijana. Teci, mati, teci, da te noč ne prehit!

Ljudje so se branili: "Naši otroci so pridni."

"To so kristjani ... Betlehem!"

Tedaj je zapisal župnik kot tretjo točko božične pridige: Več ljubezni, dragi moji! Roka mu je malce vztrepetala.

Plat zvona je naznanil deveto uro. Mož je zaprosil. "O saj bom." Zakaj ji ni prideljeno vse to, nositi, božati, ljubiti, tolažiti ...? Mati je pomislila: sreča, štirikrat deljena — štirikrat večja. Bridkost pa štirikrat manjša ... Tretjič je mož zaukazal. Hitela se je slati.

"Tu ga imaš, detoči val za poredni svoj posmeh!" Ciganka je stala ob groznem jarku, drhteča po vsem životu kakor šibka breza poleg nje.

A ljubezen je bila močnejša. "Mati sem mu. Ciganska kri!"

Zadnje selo je zaspalo. Obhodila je hišo in hlev. Nato je legla v slamo ...

Jutranji zvon jo je splasil. "Vzemi ga, če ne, te Bog kaznuj". V cunj in kožuh zavitega je položila dečka na prag.

(Dalje na 2. strani)

VZSLA JE SVETU NOVA LUC ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Svetih treh kraljev pridigujejo tamkaj otroci raz zvišenega prostora, prepevajo božje mu Detetu na čast najraznovrstnejše pesmi in tako nadvse ljubko časte malega Jezusčka v jaslicah. V Italiji in v Rimu so otroci obdarovani šele za praznik Svetih treh kraljev (kot spomin na darove Modrih), pri nas in mnogokje v srednji Evropi pa dobe otroci darila že za božične praznike. Ponekod v Nemčiji je navada, da belooblečena deklica v podobi božjega Deteta razdeljuje darove. V Angliji se vrše v božičnih dneh sprevidi otrok, ki večkrat predvajajo tudi božične igrice. Sobe okrase z zimzelenom, na sredo obešijo omelo, na ognjišču pa zažgo veliko klado (Christmas block). Kakor v Italiji, tako tudi na Španskem in na Francoskem ni-

majo božičnega drevesa in prav tako ob tej priliki ne obdarujejo otrok, pač pa svečano razsvetle svoje hiše in vsa družina skupaj s služkinčadjo odide svečano oblečena v svitu bakelj k polnočnici. Kjer pa je materijalizem spodrinil versko čustvovanje, pa porablja, zlasti v Franciji to priliko za svečane pojedine.

Med Slovenci se že nekaj let vrši gibanje, da se zopet vrnemo k toliko pomembnim božičnim jaslicam. Kjer pa je že v navadi božično drevesce, naj ne manjka zraven tudi jaslic. Saj ni mogoče, da bi prelepo božično skrivnost tako otroci, kakor odrasli mogli lepše praznovati, kakor ob jaslicah in v duhu, ki je izražen v uvodni molitvi polnočne svete maše: "S skrivnostjo učlovečene Besede je nova luč tvoje svetlobe vzšla našim duhovnim očem."

BLAGOSLOVLJENA SI MED ŽENAMI

(Nadaljevanje s 1. strani)

"Dete!" je planila gospodinja v izbo. V bolnih lepih očeh ji je odsevala sreča kakor otroku ob božičnem drevescu.

"Lažeš. Kje imaš?"

"Glej! Iz nebes od Boga poslan za sveti večer." Pogledala mu je naravnost v lice in menila prosiče: "Hočeš biti Jožef? Reci, da hočeš! — Jaz pa bom Marija."

In povila je dete v čiste, bele plenice in nov povojček ter ga položila v novo zibelko. Zapela mu je novo pesemco-uspavanko, ki jo je njena mati pela najrajši. V sladki materinski sreči je zadržala in zasajala o obilnem božičnem blagoslovu za pravi sad — svojega telesa. Zdajci so zarajali božji kri-

latci nad novo zibelko in zasvirali nebeško pesem na rajskih piščalkah. Svirali so novo melodijo:

Dete iz raja
aja popaja,
dete ljubo
spavaj sladko ...

Srečna mati! Betlehem!

Z vasi so vabili zvonovi k polnočnici. Tedaj se je priplazila v izbo uboga ciganka in za njo štiri lačnih cigančkov in so poklekli ob novi zibelki. Gospodinja pa je trudno se smehljajoč gledala hlevček in jasli in verne, dobre pastirje.

"Blagoslovljena si med ženami," je boječe šepnila ciganka. Verovala je v sveto božično skrivnost. L. K.

V. SOLOJEV:

Največja skušnjava

Če je človek premagal prvo skušnjavo, skušnjavo mesa, s čistostjo in skušnjavo razuma s ponižnostjo, se ga rada loti tretja najnevarnejša skušnjava, skušnjava volje, ki pravi: Oprostil si se sužnosti nizkotnih nagnenij in po ponižanju razuma si spoznal resnico. Svet pa to resnico zavrača in je zato v zlu. Ker je v zlu, ne more spoznati resnice po umskih dokazih, zato ga je treba podvreči. Ne zase, ampak za slavo božjo in za zveličanje sveta, iz ljubezni do Boga in do svojega bližnjega uporabi svojo voljo in svoj trud, da svet napraviš dostopen višji resnici in ljudi privedeš pod božje gospodstvo. Imeti pa moraš zato potrebna sredstva v svojih rokah, da boš s uspehom mogel na svet vplivati in v svetu delovati. Predvsem moraš dobiti oblast in nadmoč nad drugimi ljudmi, moraš si jih podvreči, da jih privedeš k edini resnici, ki je njihova rešitev, pa je nečesto sprejeti. Zato se moraš na vsak način prizadevati, da dosežeš moč in oblast na tem svetu.

Tej veliki in močni skušnjavi so že podlegli mnogi veliki in močni ljudje in le človek, ki je dobil moč po molitvi: "Ne pelji nas v skušnjavo," jo bo mogel zavrniti rekoč: Resnica je, da moram skrbeti za rešitev sveta, ni pa resnica, da bi si moral zato prizadevati pridobiti si čim večjo oblast. Če v resnici hrepenim po oblasti, ne zase, ne v svojem imenu in ne po lastni volji, ampak v imenu božjem za božje delo in v skladu z božjo voljo, tedaj ne morem in ne smem te oblasti sam iskati, kajti nič ni za dušo bolj

nevarno nego oblast in čim večja oblast, tem večja nevarnost. Verujem v Boga, želim da bi bilo njegovo delo dovršeno in upam, da pride Njegovo kraljestvo, in kolikor je na meni, Mu služim, toda več ne iščem, kajti skrite so mi skrivnosti božjega hišnega reda, potov njegove previdnosti in načrtov njegove modrosti in tudi samega sebe še ne poznam popolnoma. Ne morem vedeti, če bo zame in za druge dobro, če zdaj dobim moč in oblast. Potrpežljivo moram zato čakati, kako se bodo božji naklepi na meni in na svetu dopolnili s tem, da s krotkostjo in dobroto skušam lajšati tuje zlo, ne da bi ga povečal s tem, kar je v meni slabega.

Ob tej skušnjavi moli in se zamisli v Gospodovo molitev. Če z globoko vero reče: Posvečeno bodi tvoje ime, je ime božje že posvečeno v nas. Če kličemo k sebi božje kraljestvo, smatramo sebe za njegove člane, to se pravi, prišlo je že k nam. Ko pravimo: Zgodi se tvoja volja, to se pravi, ko Bogu predamo svojo voljo, s tem že izpolnimo njegovo voljo v nas. Končno, kolikor bolj svoje materijalne potrebe omejimo na najmanjšo mero v prošnji, da nam danes naš vsakdanji kruh, toliko preje stori možno njeno izpolnitev.

Ko dalje odpuščamo svojim dolžnikom, s tem sami sebe opravičimo pred Bogom in končno, ko prosimo za božjo pomoč v boju zoper skušnjave, dobimo že s tem najučinkovitejšo pomoč, kajti te vrste skušnjav ni mogoče drugače izgnati kakor s postom in molitvijo.

Božič, praznik naših družin

Malokatera doba cerkvenega leta je tako bogata na vzgojnih vplivih, kakor božična doba.

Se poznajo naše družine adventni čas, čas pričakovanja in priprave na prihod nebeškega Deteta. Stari in mladi, veliki in mali so se v teh štirih tednih pripravili: vse nedelje in tudi delavniki so bili določeni za prejem sv. zakramentov vseh družinskih članov.

Tudi vsem bolnikom po naših družinah smo preskrbeli te nebeške tolažbe.

Pa tudi na zunaj smo pripravili vsak po svoji moči, da je naš dom lep in prijeten. Jaslice in tudi božično drevo nas zbira te dni, da se držimo res doma.

Ja pa tudi praznik sam, ki govori in pridiguje glasneje in jasneje kot vsak pridigar. In naše slovenske matere, hvala Bogu, še vedno znajo božič prirediti za pravi praznik trdne in žive vere.

Kako se veseli otrok ki ga je dobra mati poučila da, komaj že čaka, da poklekne k jaslicam, kjer leži Jezusček, obdan od Marije, Jožefa, angelov, pastirjev. Ni se treba

bati, otrok ne bo obstal samo pri zunanjo-stih; saj dobro ve celo zgodbo o Jezusovem prihodu. In kako lepo, lahko rečemo po božjem navdihnjenju razširja in obnavlja sam vse te resnice, ki mu jih je mati na lep, a preprost način razložila.

V iskreni ljubezni do božjega Deteta opraviča otrok svojo jutranjo in večerno molitev pred jaslicami. O, že prav v nežni mladosti ga je mati naučila ljubkih molitvic, ki jih ne bo pozabil celo življenje. Malo otroško srcece moli, saj je polno svetega spoštovanja, ki mu ga je mati vtila vanj.

A pri sami molitvi ne obstane! Mati ga je učila, če hoče biti Jezuščkov prijatelj, mora biti čist in nedolžen, kakor Jezušček sam, pokoren, skromen in ponižen, resničen in marljiv kakor Jezušček. O, ta zgled malega nebeškega Prijatelja je vedno, posebno pa v božičnem času najuspešnejši nagib in najboljša merilo za vse vzgojno delo.

Mati naj bo uverjena, da taka razmišljanja z otroki ob jaslicah mnogo več store, kakor svarila, opomini in kazni pri vzgoji. Je pa tudi božični čas in lep mir ob jasli-

cah kaj primeren čas za vsako mater, da si vprci najboljših dveh vzgojiteljev, Marije in Jožefa zastavi glede svoje vzgoje nekatera vprašanja, ki si bo ob jaslicah dala nanje najtočnejši in najresničnejši odgovor. Nekatera taka vprašanja bi bila: Ali me otrok uboga? Res, točno in v veseljem? Kje je vzrok, če me ne? Ali je v moji vzgoji do brota in milina ter strogost in doslednost v ravhovesju? Ali je mojemu otroku okolica in družba, v katero zahaja, koristna ali škodljiva? Ali poznam vse dobre in vse slabe lastnosti mojega otroka? Kako bom v prihodnje dobre pospeševala, slabe ovirala?

Ali gledam na to, da vzgajam tudi njegovo dušo in ne gojim samo telesa?

Božična noč pastorka

mrakom in temo.

Dekle je štorikljalo in šuperilo židane volje po izhodu gazi. Bila je naravnost razigrana v zavesti, da je mačeha vsaj zmerjala in pahal ne bo pri snazenju, pospravljanju in običajnih pripravah za Božič.

Da bi desetice ne zgubila med potjo, jo je shranila v usta po deželjski razvadi.

Na veselem pohoju proti vasi jo iznenada prešine vprašanje: Po kaj so me pa poslali v trgovino?

Nikdar še ni videla ne žafrana in ne muškapleta in povrh sta ji tudi obe neznani imeni ušli iz spomina. Naj si je napenjala možgane gor in dol, žafran in muškaplet ji nista padla iz njih.

Tolažil jo je up, da bo že trgovec znal, kake dodatki spadajo v govejo juho in ji bo dal pravo.

Brez vsake bojazni na neuspeh je pridrsala primeroma naglo v vas, kjer so bili ljudje poskriti po hišah. Pripravljalo se je staro in mlado na sveto noč.

Iz ene hiše pa je le smuknil kužek in se obregnil z glasnim bevskanjem ob njeno sključeno hojo.

Sam ljubi Bog vedi, zakaj se je laježa ščeneta tako prestrašila, da jo je potreslo po cellem telesu. In ravno ta potres od pet do temena je učinil nekaj, kar je bilo za njo usodno.

Psicek se je nalajal, odstopical godrnjaje nazaj v hišo in Julka je dosegla povsem pomirjena prodajalno. Pred vstopom je segla s prstom v usta po desetico. Ni je bilo! Padla ni nikjer, da bi jo bila zgubila. Doletelo jo je samo eno: požrla je nenadoma denar, ko je strelpala pred psom.

Kaj sedaj?

Ni imela ne desetice in ni znala, po kaj je prišla.

Upala se je sicer pred trgovca in mu je odkrito povedala, kake dve nadlogi jo tlačita in naj ji pomaga za božjo voljo.

Dedec jo je poslušal do konca. Prijel jo je za roko in jo porinil skozi vrata, ker toliko nespametno ni, da bi nasedel čisto tuji potepenki!

Solze prebridke zavesti so se ji udrle po licu v negotovosti, kaj bo, če se bo prikazala pred pisano mater brez nakupa in denarja?

Jok ji je osvežil spomin toliko, da se je domislila čevljarja Mohorja, kateremu je nosila že parkrat v popravilo četo in materino pošvajdrano obutev. Mohor je bil dober z njo. Pomiloval jo je radi pisane matere in ji je stisnil vsikdar kak sad, predno je odšla.

Ako ji ne bo pomogel on iz zagate, ji ne bo nikdo! V nadi na sigurno pomoč se je odpravila k Mohorju, katerega je dobila doma.

Možic ji je verjel vse, kar mu je potožila. Popeljal jo je k peči, da se tam ogreje, in ji zagotavljal, da ji bo kupil iz svojega nesrečnega žafrana in muškapleta.

Hitro je odložil šivanje, se napravil in kaj kmalu je tiščala sirota v roki dva zavojčka s dišavama, kojih imena si bo sigurno zapomnila do konca odmerjenega ji življenja.

Mohor ji je zabijčeval, naj se nikjer ne obotavlja. Gre na mrak in nov sneg obetajo nemirno podeči se oblaki. Na edinem križpotu ne daleč od doma naj ne hodi v temi skozi sicer ozki gozd, v kateremu grozi še odraslemu zabloda. Hosto naj obide na desno in bo preko brvi doma.

Solznih oči je čul usmiljen mož zahvalo z obljubo, da bo naprosila ob priliki očeta, ki mu bo sigurno vrnil tako čudno zgubljeni seksar.

Mohor je krenil nazaj. Julčka je odkrivala domu, polna hvalečnosti, da je naletela vsaj na enega človeka, ki ji je skazal največjo dobroto v skrajni sili. Čakal jo je sicer hud odgovor pred mačeho, kod se je mudila tako dolgo, a kaj to v primeri s prvotno grozečim popolnim neuspehom. Sklenila je, da bo povedala vse po resnici. Oče jo bo že zagovarjal in ščitil na sveto noč.

Lahka ji je bila pot, čeravno se je mračilo z vsjo naglico, ker je pričelo snežiti in je vrtuljil veter snežinske v kolebarjih. Brez vsake utrujenosti je bila prišepala na križpot, od koder bi se naj po Mohorjevem na-

svetu ognila gošče. Ubogala je, zavila na desno okrog gozdiča in zašla bolj na celo v sneg. Temnilo se je, a kolikor toliko je še videla, da bo kmalu pri brvi, preko nje in potem še navkreber v Trnovo.

Sneg je naletaval v gostih kosmičkih, ki so zastirali vid, pa je le ugotovila s palico, da je tik pri brvi globokostrugega potoka. Za brv je bilo pač po eni strani obtesano bruno ter zavarovano z enim držajem za desno roko. Pretipala je hloed in ugotovila na njem led. Previdno je obešila kljuko palice na držaj. Z desnico se je oprijela trdno spodnjega konca palice, sključila še bolj pohabljenogo nogo in nekako drsala po olede-neli brvi, držeč se z desno roko za palico na držaju in opirajoč se z levico na brv. Itak trhlj držaj je bil za lahen oprijem in ne za naslon celega telesa. Do sredine brvi je šlo po sreči. Pri podporniku držaja se je kljuka palice zapletla. Julčka jo je skušala izmotati z obema rokama, pri tem ji je odreklo ravnotežje v nogah. V strahu pred padcem v globino se je oprijela v zadnjem hipu palice, ta je pritisnila držaj, ki se je prelomil in potegnil za seboj v oledelelo strugo nesrečno siroto. Za njo je še priletel državej podpornik, kojega žrebclj na gornjem koncu se je zasadil do glave žrtvi v tilnik in končal še trohico življenja, katerega je pustil v telesu padec na glavo.

Na božično jutro so iskali siroto povsod, le pod brvjo ne, ker tamkaj je hodil le malo-kdo. Sele čevljar Mohor je pojasnil prijatelju pri cerkvi, kaj se je zgodilo njegove-mu otroku na poti v vas in kak nasvet ji je dal pri slovesu.

Pobrali so jo seve že dolgo mrtvo iz olede-nellega potoka. V nedrjih sta bila skrbno spravljena žafran in muškaplet vsak v svo-jem papirčku.

Doslej mirnega in pohlevnega Blaža je do dna jeze razburkala opazka žene:

"Dobro je, da jo je poklical Bog s tako lahko smrtjo k sebi. Bolje bi bilo, da se je to zgodilo na kak drug dan in ne ravno na sveto noč. Sedaj bodo dolžili mene, da sem jo jaz napodila v smrt."

Od tega izreka naprej je okušala z obrest-mi vred pisana mati pogostokrat od moževe roke, kar je skozi leta na sirov in brezsrčen način posojala nedolžni in po njeni krivdi pohabljeni pastorki.

Meh za smeh

RADOVEDNOST

Oče: "Ko sem bil jaz tako mlad, kakor si ti, sinko, nisem nikoli lagal."
Sinko: "Kdaj si pa začel lagati, očka?"

ODLOČEN MOŽ

"Zdaj pa niti besedice več!" zakriči mož.
"Kaj praviš? Komu si dejal to?" se oglasi žena.

"Sebi sem zapovedal molčati," hitro po-pravi mož.

NJENA PREPOVED

Ona: "Če me poljubite, bom kričala."
On: "Pa vendar ne tu, saj so ljudje blizu."
Ona: "Pa pojdiva kam drugam, kjer ni ljudi."

PREVIDNOST

Avtomobilist: "Mladi mož, ali znate šofirati avto?"
Neznanec: "Ne."
Avtomobilist: "Potem, prosim, pazite trenutek na moj avto."

KDO JE NAJBOLJŠI UČENEC

Stric: "No, otroci, kako se učite v šoli?"
Prvi deček: "Jaz sem prvi v računanju."
Drugi deček: "Jaz sem pa prvi v pisanju."
Tretji deček: "A jaz sem prvi na ulici, ko je šola končana."

ŽALOST

Urša: "Zelo sem žalostna: mojega moža so zaprli za tri mesece."
Jera: "No, saj tri meseci kmalu minejo!"
Urša: "Saj to je tisto, kar me žalosti."

SREČA

Jera: "Neznosno je, da mi mož vedno go-vori o svoji prvi ženi."
Gasper: "Ti imaš še srečo. Moja žena mi pa neprestano govori o možu, ki ga vzame po moji smrti ..."

OPOROKA

Mož na smrtni postelji ženi: "Posteljo do-bi najstarejša hčerka."
Žena: "Ne, posteljo dobi najmlajša."
Mož: "Uro s kukavico zapustim najmlaj-šemu sinu."
Žena: "Ne, uro dobi najstarejši."
Mož: "Knjige zapušcam srednjemu."
Žena: "Ne, knjige si otroci razdele."
Mož: "Tristo vragov, kdo pa umira, jaz ali ti?"

"Mist bal"

Od Maribora proti Dravski dolini pase zaupane mu ovčice obče priljubljeni ter spoštovani gospod župnik. V prirojeni mu gostoljubnosti rad popelje gosta v cerkvene gorice. Vsakdo se čudi vinogradu, kako je lepo negovan in krepkega lesa. Pri pogledu na močno trto vprašujejo nepoučeni, odkod vzame župnik toliko gnoja pri sicer skromnem gospodarstvu, da mu trs tako bujno prospeva ter bogato rodi. Gospod že čita posetnikom take pomisleke kar z obraza in pojasnjuje, da sta cerkvena viničarija in njen próspeh odvisna od vsakoletnega "mist bala".

"Mist bal" — čuden izraz in kedo bi ga naj razumel brez razlage.

G. župnik je koj pripravljen, da poda med radostnim smehljanjem vsa nadaljna pojasnila z naslednjimi doživljaji:

"Ko sem prišel na tole faro, sta bila gospodarstvo in vinograd v precej zanemarjenem stanju. V mojem žepu je bilo komaj toliko cvenka, da sem vsaj nekoliko zboljšal borni položaj okrog župnišča in po njem."

Na glavni vir cerkvenih potreb, na vinograd, niti misliti nisem smel, ker je bila blagajna cerkve brez denarnih sredstev za zboljšanje vinograda.

Tuhtal in gruntal sem, kako bi se dokopal do gnoja za tako opasno propadajočo trto. Moje temeljito razrebanje za dvig na polju vinogradništva le ni bilo zastoj. Iz kaplanske dobe na siromašnem Kozjaku na levem bregu Drave mi je priskočil na pomoč pripovedovani doživljaj, ki je prepodil koj pri prvi preizkušnji vse pomisleke radi preskrbe cerkvenega vinograda s prepotrebno življenjsko hrano.

Ko nastopi župnik faro, mu radi storijo župljani kako uslugo.

Tako sem tudi jaz romal od enega boljše kmetke do drugega in sem jim razlagal, da bo cerkveni vinograd čisto usahnil, če ne bo temeljito pognojen. Gruntarji so uvideli, da je to njihova stvar, in izrekli pripravljenost za voz gnoja, samo naj župnik oznani, kedar ga naj zvoziyo k vinogradu. Enoglasno mnenje je bilo, da bi bil dovoz najlažji s sanmi v debelem zimskem snegu.

Enkratne gnojne pomoči sem si bil siguran in do stalne bi me naj povzdignil že povrno namignjeni recept izza časa kaplano vanja.

Začetkom februarja ob najugodnejšem smincu sem poprosil s priznice, naj izpolniyo

premožnejši ta in ta dan že pred meseci dano obljubo.

Kmetje so držali besedo. Kmalu popoldne dogovorjenega dne je bilo več nego dovolj polnih sani mastnega gnoja tukaj spodaj pri viničariji.

Darovalci niso poslali hlapcev kot voznike, ampak so prišli sami z najlepše opremljenimi, očeđenimi in spočitimi konji.

Med vsemi dvovprežnimi sankami so bile samo ene z enim mršavim kljusetom in last revnega bajtarja. Koj na prvi pogled ni bilo kmetom po godu, da se je prištil in vrnil med nje kočar s cigansko vprego. Dajali so si glasnega duška nevolji in so zbadali od vseh strani ubogega gfretrarja, ki je stal ponižno poleg suhljatega kobilčeta.

Iz vsakdanjih zbadljajev so se rodile psovke in tedaj mi je nekaj posepnilo, da naj preizkusim zasnovani načrt.

Postavil sem se ob stran opsovanega kajzarja in začel hvaliti njegovo suholjavno mrho. Trdil sem, da poznam ozmerjano žival. Tičijo v njej tolike hitrostne zmožnosti, da bi prekosila v dirkanju s polnimi sanmi gnoja tukaj zbrani najboljši konjski par.

Po teh pripombah in zagovorih navadne konjske crke so bili kmečki vozniki prepričani, da uganjam šale. Ker sem le vztrajal pri svojem, so bili vsi zato, da dirkajo navkreber do vinograda. Nemogoče je, da bi se poskusili vsi naenkrat. Zadostuje, če se požeje v dir s konjsko šklebedro samo en par.

Če bi že tega premogla, pa bodo pripeljali vsako leto na ta dan isto količino gnoja kakor tokrat. Tudi za to so bili brez mojega dodatka, če zgubim stavo, ostanem brez vsake obveznosti.

Stavo smo napravili pravomočno s posegom v roke. Kmetje so odbrali izmed svoje srede najbolj iskrih par konj.

Obe sani so spravili v dirkalno smer na hribček proti vinogradu.

Predno sta pognala voznika, sem spomnil koprneče radovedneže na nemškega potopisnega pisatelja Karla Maja. Razlagal sem jim, da je imel tudi on, ko se je klatil po Turkestanu in Balkanu, mršavega žrebca, katremu je bilo ime Ri — veter. Ako mu je položil v skrajni sili roko pod uho in mu zaklical trikrat Ri, Ri, Ri, se je spustil v tak dir, da ga ni dohitel sam hudir.

Istega navduševalnega sredstva kakor Karl Maj, se bom poslužil tudi jaz pri že na propast pri dirki obsojeni kobilici.

Vozniki so se krohotali na ves glas moji

smešnici in me dražili, naj ji zatulim v uho da je nebeška gloriya.

Stopil sem k ciganki, ki je sklanjala v vsej kljusasti ponižnosti glavo in se ji niti sanjala ni, kaka naloga jo čaka.

Dvignil sem ji glavo, prijel z obema šakama za desno uho, pihnil iz polnih prs vanj in kriknil:

"Teci, luca!"

Spustil sem glavo in uho. Kobilše je streslo z vsemi grivami, rep kvišku, sključilo je hrbet in se pognalo navkreber tako, da bi bil skoraj voznik omahnil s sani.

Mrha je kar zaplavala po hribu s sanmi — polnimi gnoja.

Drugi voznik in sodirkač z najboljšim parom konj je pri pogledu na od samega vruga sproženo mrše obrnil bičnik narobe in začel tako udrihati po konjskih zadnjicah. Nič ni pomagalo, ni dohitel ciganke niti do sredine hribčka, ko je bila suhljad že pred brajdami in še te je hotela podreti kar z glavo in obdrzeti dalje.

Na ta čudež so kmetje nemo ostrmeli. Zaklical sem jim, da še moram za kobilico, sicer bo cerkev res ob — brajde.

S kočarjem sva komaj z vso silo toliko umirila neugnanjo, da sem jo pograbil za uhljo in si dal opravka z njim. Copernija mi je naglo uspela. Ob zaključku sem zavpil ves glas: "Luca, pomiri se!"

Kobilše je sklonilo pokorno glavo in se prelevilo v ono sestradano in zdelano crko, kakor je bila pred nastopom tekme.

Dirka in stava sta bili dobljeni. Mojim kmetom so se pobesili nosovi. Prepričani so bili, da sem se navzel iz Majevih spisov tam daleč na Vzhodu domače čarovnije.

Je trpelo nekaj časa, predno so se kmečki vozniki do dobra zavedli, da niso bili priča kakih puščajniških goljufivi sliki, ampak da se je vse istinito odigralo od cerkvene viničarije do brajd vinograda.

Pred razhodom je vsak privlekel iz žepa klobaso ali kuhano svinjino in vino iz cerkvene kleti je zakrožilo v obilni meri med vsemi z zmagovalcem bajtarjem vred.

Jedli, pili smo in bili prav židane volje. Kmete je neznansko srbela radovednost. Ne prestano so sili vame, naj jih naučim copernije s konjskim uhom, da jo bodo tudi oni proizvajali ob priliki. Obljubo vsakoletnega dovoza gnoja sem imel, zakaj bi hranil nedolžno skrivnost zase.

Razlagal sem jim, kako sem bil prav reven kaplan na Kozjaku. Životaril je tedaj

v najbolj globoki grabi fare čevljarski krpar Mrkač. Bila sta sama s hudo ženo v podrapani kočuri. Redila sta poleg kur — kozo. Šoštar je zapil vsak zaslužen krajcar, katerega je mogel utajiti ženi, ki je nosila hlače pri kočariji. Posebno v zimi ni mogel zdoma, ker je tičala tudi babura dan in noč pod streho.

Kadar je že imel pod najstrožjim nadzorstvom preveč suho grlo je ženki samo zagrozil:

"Baba, daj mi nekaj drobnega za pijačo, sicer ti bom urekel kozo, da ti ne bo dala mleka, ampak samo brce!"

Taki grožnji je navadno žena na mah ugodila, saj je že večkrat preizkusila, da dretar res zna, s čemur ji preti.

"Poslušajte možje! Oni smolaisti Mrkač je tudi name prenesel nekaj od njemu lastne čarovniške sile. Pravil mi je, da obstoji njegova nadnaravna moč v čisto navadnih človeških bolhah. Po dve tri bolhe ujame in jih zapre v papirnat štorek. Pusti jih stradati, da so kar podivjane od glada. Štorek odpre na obeh straneh in pihne lačne bolhe kozi v uho.

Gladne živalce si začnejo iskati hrane, skačejo ter praskajo po bobenčku v kozjem

ušesu, kar natira rogačo v srdito pobesnelost. Kozo z bolho v ušesu prska, skače, sili v jasi in je sploh ob vso pamet. Odstranitev nagajivec iz ušesa je enostavna. Treba vzeti zvitek ovčje volne in ga poriniti zdivjani živali v uho. Bolhe se skrijejo takoj v volno, katero izvlečeš in zacopranje je preganano.

Jaz sem pač prenesel čarovniški recept iz kozjega v konjsko uho. Poskus se mi je prvič v življenju tako izborno obnesel, da je zmagala navadna mrha pri dirki in jaz sem dobil gnojno stavo."

Kmetje so bili do boleznega smeja zadovoljni z mojim pojasnilom. Ostali smo dolgi v cerkveni kleti in pili na zdravje bolh in gnoja.

Tedaj sem prvič in zadnjič pihnil kobilici tri sestradane bolhe v uho in jih polovil na ovčjo volno.

Če se je že kateri od mojih faranov kedar poslužil opisane čarovnije, mi ni znano. Gnoj pripeljejo kmetje vsako leto na isti dan, ko so zgubili dirko in stavo.

Čudno je le to, da so dan dovoza gnoja za cerkveno gorico krstili za — gnojno veselico — "mist bal" in ne za ples gladujočih bolh v konjskem ušesu.

Pacn Lipl

V Judenburgu na Zg. Štajerskem je imel med vojno ljubljanski pešpolk števil. 17 svoj kader. Slovenski kurati iz Grada smo se vozili v Judenburg dobrim Janezom maševat, pridigovat in jim deliti sv. zakramente.

Po dušebrižnem opravku sem dospel jaz v Judenburg na pustni torek leta 1917, da bi pričel na pepelnico sredo zgodaj zjutraj s spovedovanjem celega za odhod na vojno pripravljenega bataljona.

Za dekana je bil tedaj v Judenburgu Slovenec, Kranz po imenu. Gospod je bil star, vedno med Nemci in je bolj težko lomil materinščino. Na pust proti večeru sva se podala z g. dekanom na sprehod izven mesta. Na povratu nama je priklesal nasproti po cesti razcapan dolgin v razklopotnem obvalu. Stopal je počasi, globoko sklonjene glave in tiščal obe roki v žep. Videti je bilo, da je zamišljen in niti ne vidi, kedo se mu bliža.

G. dekan je pokazal nanj z besedami: "Glejte, temu potepinu pravi radi zanemarjene zunanjosti celi Judenburg Pacn Lipl. Je delamržen postopač, faksalmaher in menda res ni pri vseh petih. Ker vse trdi, da ni čisto odgovoren za svoje besede in dejanja,

ga niso vtaknili med vojake, dasiravno bi ga bilo najmanj škoda, če bi ga vzela za vselej vojna. Norčuje se tolikokrat javno in na duhovit način iz oficirjev in višjih uradnikov. Pacn Lipl se upa na dan glasno z vsem česar bi drugega stalo glavo. Če je resnično prifrknjen, bo dokazal konec vojne, katerega bode on sigurno dočkal. Prepričan sem, kakor hitro bo vojna pri kraju, bo tudi Lipl prisvetil s pravo pametjo."

Med temle pojasnilom je prismatical Pacn Lipl tik do naju. Naenkrat je dvignil glavo. Preplašeno in vzdrmljeno iz razglabljanja je pozdravil g. dekana s prijaznim:

"Dober večer, g. dekan."

Odzdravila sva in že je bil potepuh mimo. Nenadoma se je obrnil in pritisnil starega gospoda s ponižnim:

"G. dekan, podarite mi dve kroni."

Poprošeni se je namrgodil in ga zavrnil, da za krepke in čisto zdrave stepuhe nima milodarov v kronah.

Lipl se ni pustil odslavit s par besedami. Tiščal je še dalje v g. dekana in moledoval (Dalje na 5. strani)

Hrani danes, da

boš imel jutri!!

Vesele in zadovoljne božične praznike ter srečno in zdravo Novo leto želi vsem svojim vlagateljem in klientom ter vsemu narodu

Metropolitan State Bank

URADNIKI:

JOHN B. BRENZA, predsednik
STEVEN S. TYRAKOWSKI, podpreds.
JULIUS C. BRENZA, podpreds. in blag.

Banka, ki je bila preizkušena glede varnosti in zanesljivosti

DIREKTORJI:

JOHN B. BRENZA
STEVEN S. TYRAKOWSKI
DR. SYLVESTER A. BRENZA
JULIUS C. BRENZA

2201 W. Cermak Rd.

CANAL 1955

Chicago, Illinois

NAŠA BANKA IMA REKORD

Da jo ni bilo treba nikdar reorganizirati. Nikdar ni bilo potrebno nas obveščati v naprej za dviganje hranilnih ali pa komercialnih vlog. — Ni bila nikdar zaprta za promet. — Bila je vedno odprta za business na vsak poslovni bančni dan. — Nikdar ni dolgovala računov.

VARNOST IN JAMSTVO

Vse vloge na naši banki so zavarovane pri "FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION", katere ustanove je ta banka član. — Vsaka posamezna vloga je zavarovana do višine \$5,000.00. — Trgovci, obrtniki, ustanove, društva so vabljeni, da začno pri nas s čerkovnimi in hranilnimi vlogami.

VEDNO SMO NA RAZPOLAGO

Posameznikom, ustanovam in komurkoli potreba, kadar potrebujete kakih nasvetov, bomo tudi glede vlaganja vaših prihrankov, investiranja vašega denarja ali v kakršnikoli denarnih ali gospodarskih zadevah. — V vsakem slučaju vas vabimo, da pridete in se z nami posvetujete.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto!

FRANK LENICH
LIQUOR STORE

— PRISTNA SLOVENSKA GOSTILNA —

Grant Avenue -- Eveleth, Minn.

Vesele božične praznike in srečno zdravo
Novo leto**The Miners
National Bank**

Eveleth -- Minnesota

Vesel in srečen Božič in srečno Novo leto
želi vsem**G. H. PERLMAN**Evelethška vodilna trgovina z oblekami.
NAJSTAREJŠA TRGOVINA Z MOŠKIMI OBLEKAMI
NA RANGE.
(Ustanovljena 1903)Za najnovejša v moških oblekah, obiščite nas in prihranite denar!
EVELETHSKA BOŽIČNA TRGOVINA ZA MOŠKE.
Eveleth, -- MinnesotaVesel Božič in srečno zdravo Novo leto
želi vsem**WHITAMAKIS**EVELETHSKA VODILNA TRGOVINA Z ZLATNINO.
214 Grant Avenue, Eveleth, Minn.Phone 94
Pri nas dobite vse predmete za božična darila. Pridite in ogledajte
si našo izbero.Vesele božične praznike in srečno Novo leto
želi vsem**GOLDEN RULE TRGOVINA**EVELETHSKA VODILNA TRGOVINA
DEPARTMENT STORE321-323 Grant Ave., Eveleth, Minn.
Telefon 115Vesel Božič in Novo leto!
— želi —**LESSAR'S BARBER SHOP**L. LESSAR, lastnik
RAY STERBENTZ in TOM WARD, pomočnika
Se priporočamo rojakom.

GRANT AVENUE, EVELETH, MINN.

Vesel Božič in srečno Novo leto
želi vsem**THE PACIOTTI COMPANY**

LES - PREMOG - BARVE - ŽELEZNINA

Eveleth, -- Minnesota

Vesele božične praznike in srečno Novo leto!

LESTER SAGENTrgovina pohištva in železnine. Prodaja "Maytag"
pralnih strojev in "Monarch" peči.
\$69.50 — \$84.50 — \$119.50NEKAJ NOVEGA NEKAJ BOLJŠEGA
Eveleth, -- MinnesotaPrav vesel Božič in srečno Novo leto 1942
želi**JOS. KOVACH**VSEM NAROČNIKOM "AMER. SLOVENCA" IN
"NOVEGA SVETA!"Iskrena hvala vsemu občinstvu na Evelethu k ponovni izvolitvi
v mestni odbor!

Vesel Božič in srečno Novo leto!

TYSSSEN FLOWER SHOP

CVETLICE ZA VSE PRILIKE.

419 Pierce Street, Eveleth, Minn.
Telefon 244

HRIBERSKI:

Huda kazenPridejo trenutki, ko se človek poglubi v
prošle čase, in mu razni doživljaji kakor du-
hovi stopijo živo pred oči. Iz mojih doživ-
ljanj navajam naslednjo sličico:Da, hudo kazen sem prejel; še danes me
strese. Niso pa me kot zločinca vrgli v ječo
ali vkovali z železje, pa iz enega ozira je bilo
vendarle nekaj temu podobnega. Moja ječa je
bila tesna, zaduhla celica v vojaški bolnišni-
ci v Kromerizu na Moravskem. Daleč leži
Morava, še dokaj uric od Dunaja, toda kam
bi nas ne bila ob času vojne še vse poslala
vojaška oblast? Kake so bile ob tem času
v Moravi vojaške bolnišnice, to te nemara
miče? Če bi hotel vse navesti, mi je celi "Slo-
venec" premajhen, le par odlomkov pred-
čim, da ne žalim uljudnosti. Uverjen sem,
če bi ti vstopil v takšen zavod, bi kar osup-
nil, polagoma pa se ti bi jelo stiskati sree.
Sprejet bi bil prav uljudno, kajti Moravec,
kakor tudi sosedni Čehi, so povečini pri-
jazne duše (umevno napram vojaku držijo
disciplino). Tam na klopi zazreš mlado lice
fanta v najlepši dobi, blede, izsušeno lice
kloni nizko na prsi, videti je, kakor da bi
mu bila vojna vse čute ubila, za ničesar se
ne zanima, kdo ve kaj premišluje? Tik nje-
ga sedečega tovariša pa je ravno zvila in
vrgla božjast, hudo ga trese siromaka, stre-
žaj ga je položil na tla in ga drži za glavo,
da si je ne razbije na trdem parketu. Na
desno v odprti sobi vidiš na postelji umi-
rati mladega Poljaka, v srce te mora pretre-
sti, ko slišiš, kako hrepeni vsaj pokopan biti
v domači zemlji, katera želja pa mu ne bo
izpolnjena. Poleg njega polzavredni Čeh prosí
in prosí, češ, naj ga puste domov, da še en-
krat vidi svojo maminko, tatineka in rodno
halupo. To so ganljivi prizori, vzbujajoč sle-hernemu obiskovalcu sočutje in nebrojne
solze.In hrana? Tako pičila in borna je bila, da
smo se kar spogledovali. Jaz, ki sem se za
vse stvarno brigal, sem sčasoma dognal, ka-
ko brezsrčno nas nekateri šarži in strežaji
goljufajo. Nekega večera očitam z vso ne-
ustrašenostjo naredniku njegovo početje.
Posledica mojega človekoljubja je bil zapor
v temno celico, nahajajočo se v najskraj-
nejšem koncu poslopja. Isto usodo odmerijo
tudi že bolj priletnemu Poljaku (Jakobu
Terlaga). Sfrčala sva v eno temnico, vrata
za nama pa so se zaklenila z dvema ključav-
nicama. V celici je bil samo eden slamnjak.
Tjekaj se zlekneva in se to in ono dolgo po-
govarjava. Poljaka lahko razumeš, in če ni-
maš zgolj slame v glavi, si sčasoma pridobiš
vsaj površno znanje tega nam precej sorod-
nega jezika. Nato pa zaspiva.Žalibog le prekratko sem se nahajal v
kraljestvu srečnih sanj. Prebudivšega se, se
me polasti nezno dolgčas. "Čakaj, brate,
tega neljubega strica mi boš pa pomagal ti
pregnati", sem si mislil. Krepko potresem
tovariša. "Kako si srečen, ko imaš tako trd-
no spanje", rečem. Dotakniviš se ga ponov-
no, bliskoma odtegnem roko. "Kaj pa je prav-
zaprav s teboj, pa ne da bi bil —" se hitro
vprašam? Vržem odejo, skočim po koncu in
po kratki ugotovitvi doženem, da je mrtev.
Z mrličem zaklenjen biti v tako ozkem kro-
gu in na skupni postelji, ni nobena šala, to
napravi povsem drugačen utis, kakor gledati
jih na bojni poljani. Misel, da sem nemara
že dokaj časa spal z njim, koga bi ne presu-
nila? Konečno se mi celo solze prikradejo,
spomnivšemu se, da je ta revež moral vsled
(Dalje na 6. strani)**'BARAGOVA PRATIKA'**
ZA LETO 1942Je prava izredna novost za ameriške Slovence. Če vas glede "Baragove pra-
tike" naši zastopniki ne bodo obiskali, pišite sami po njo na naslov: "AME-
RIKANSKI SLOVENEK", 1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL.
in pošljite gotovino, ali v znak 3c. znesek 30 centov, in poslati jo vam
bomo.BOŽIČNE POZDRAVE
od**FIRST NATIONAL BANK**

Eveleth, Minnesota

Vesele božične praznike in
srečno zdravo Novo leto

želi vsem

**Range Hardware
& Furniture Co.**EVELETH, MINNESOTA
Telephone: 70

Vesele božične praznike in srečno Novo leto!

NAŠE GESLO JE: "SVOJI K SVOJIM"

STEBLAY'S TAVERN

VINO — LIKERJI — PIVO

Grant Avenue, -- Eveleth, Minn.

KUPITE ZGODAJ ZA BOŽIČ,
in prihranite na denarju, dokler so cene še nizke in so zaloge
polne!**MASINTER BROS.**Zelo poznana in lična trgovina s popolno zalogo
MOŠKIH POTREBŠČIN.Eveleth -- Minnesota -- Virginia
VESEL BOŽIČ! SREČNO NOVO LETO!Prav vesel in zadovoljen Božič ter srečno
Novo leto
želi vsem odjemalcem in prijateljem**BETTER FOODS MARKET**

(Primozich's)

Telefon 562 in 563 -- Eveleth, Minnesota

Vesel Božič in srečno Novo leto!

STERBENTZ STUDIOL. STERBENTZ, lastnik
SE PRIPOROČA ROJAKOM.

307 Grant Avenue, Eveleth, Minnesota

Vesel Božič in srečno Novo leto!

JOHN ZEITZ

— LIQUOR STORE —

VSAKOVRTNE PIJAČE NA PRODAJ.

Se priporoča naročnikom "Amer. Slovenca" in "Novega Sveta".

507 Grant Avenue, -- Eveleth, Minn.

A. F. CHERNE & SONS
— PLUMBARJI —Izdelujejo plumbarska dela, napeljavajo cevi, za vodo, za kurjavo
vse vrste in vsa druga dela.

211 Grant Avenue -- Eveleth, Minnesota

Vesele božične praznike in srečno zdravo Novo leto
želim vsem Slovencem in bratom Hrvatom.Vesele in zadovoljne božične praznike ter srečno
zdravo Novo leto
želi vsem**GEO. J. BRINCE.**

zastopnik

THE HAMM BREWING COMPANY

EVELETH, MINN. Tel. 93 HIBBING, MIN. Tel. 822

Vesele božične praznike in srečno Novo leto 1942
želi**W. KANER CO.**GROCERJSKA TRGOVINA IN
NAJBOLJŠA MESNICA.

Grant Avenue, -- Eveleth, Minn.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto!

R. POZNANOVICGLAVNA ZAVAROVALNICA IN
RAZPRODAJA ZEMLJIŠČ.

517 Grant Ave. Tel. 544-W Eveleth, Minn.

Družinski mesečnik

'NOVI SVET'želi vsem svojim dragim naročnikom in vsem Sloven-
cem po Ameriki vesele, zadovoljne in blago-
stojljene božične praznike!

LOOK! LOOK!
DRY CLEANING
DELUXE

SUITS — DRESSES and
COATS Expertly Cleaned
and Pressed

1 GARMENT 49c **2 GARMENTS 89c**
Plus Insur. Plus Insur.

Waukegans Best and Largest Cleaner
All Work Guaranteed

OLYMPIC CLEANERS

34 So. Genese, in na: 1605 Sheridan Rd.
WAUKEGAN, ILLINOIS NORTH CHICAGO, ILL.

Season Greetings!

MRS. WILSON'S CAFE

1607 Sheridan Road, North Chicago, Ill.
Tel. North Chicago 5844

Private room for Weddings, Banquets, etc.

Season Greetings!

JOHN WASNIEWSKI

Complete Stock of
WINES, LIQUORS and CASE BEER

1000 — 14th Street, North Chicago, Ill.
Tel. North Chicago 5818

Season Greetings!

S. EISENBERG DEPARTMENT STORE

804 Tenth Street, Waukegan, Illinois
Phone Maj. 508

"The Family Trift Center Since 1903"

Season Greetings!

C. Gordon Department Store

QUALITY FURNITURE MODERATELY PRICED

10th and Lincoln, North Chicago, Ill.
Phone North Chicago 1051

A Merry Christmas and Happy New Year!

Double Dipper Dairy

Quality Dairy Products

MILK — ICE CREAM — DELICATESSEN

721 Tenth Street, North Chicago, Ill.

Season Greetings!

NAVARD'S

PLUMBING & HEATING SUPPLIES

623 Tenth Street, North Chicago, Ill.
Tel. Maj. 2616

Season Greetings!

Custom-Bilt Mattress Co.

MATTRESSES, BOX SPRINGS TO ORDER
RENOVATING, REPAIRING
PERMI-COMFORT PRODUCTS

926 — 10th Street, Waukegan, Illinois
Phone: Ont. 7311

Merry Christmas and Happy New Year to All!

KINNEY SHOES

SHOES FOR THE ENTIRE FAMILY
HOUSE SLIPPERS — RUBBERS

29 No. Genesee Waukegan, Illinois
Tel.: Ontario 7386

PACN LIPL

(Nadaljevanje s 3. strani)

za dar dveh kron. Ker ni uspel z vso dolgo-
vezno vsiljivostjo, se je okrenil na obhod s
pretnjo:

"Ker mi niste dali malenkosti, za katero
sem vas lepo prosil, bom učinil nekaj, če-
sar še nisem doslej!"

Razcapanec je odškelfajdral naprej po ce-
sti, g. dekana je pa njegova pretnja le za-
skrbela. Postal je in me vprašal:

"Mislite, da si bo stepuh res kaj napravil?"
Skomiznil sem z ramami brez odločnega
odgovora.

Moja negotovost je dobrega gospoda tako
zmedla, da je zaklical za Liplom, naj počaka.
Brez vseh očitkov in dobrih naukov za bo-
dočnost je gospod segel v žep in stianil kla-
težu dve kroni.

Pacn Lipl je spravil denar, se lepo zahva-
lil in hotel zopet naprej.

G. dekana je uščipnila radovednost. Za-
ustavil je nebodigatreba in menil:

"Lipl, povej mi odkrito, kaj bi si bil na-
pravil, če bi ti bil res odrekel zaproseno?"

Nagovorjeni je gledal debelo gospoda in
mu je zaupal, da ga še niso nikoli zasledo-
vali samomorilni nameni.

"Če bi ne bil dobil od Vas dveh kron, bi
bil šel k onemule kmetu drva cepit, da bi si
zaslužil večerjo. Torej delat sem hotel iti,
kar nisem storil še nikdar na pustni dan.
Samo dela ste me rešili, ljubi g. dekan, z
dvema kronama, in ne prostovoljne smrti, o
kateri se mi niti sanjalo ni!"

Tako se je odrezal potepuški Pacn Lipl
na pustni terek. Njegov odgovor je segel g.
dekanu globoko v srce. Zagledal se je v
počasi odhajajočega delamržeža in mrmral:
"Lipl ni nor, pač pa mi drugi, ki kar po
dveh kronah plačujemo njegovo lenobo in
potepuštvu!"

Vesele božične praznike in srečno zdravo
Novo leto želi vsem

TWIN CITY TAVERN

MRS. JENNIE ZELENIK in SIN, lastnika

501 Tenth Street, North Chicago, Ill.
Phone: N. C. 5971

Vesele božične praznike in srečno Novo leto
želi vsem

CEPON BROS.

SLOVENSKA GROCERIJ in MESNICA

1039 Park Avenue, North Chicago, Ill.
Telefon: N. C. 2242

Prav vesele in zadovoljne božične praznike in
srečno zdravo Novo leto
želi vsem

ANDREW OGRIN

GROCERIJ in VSE VRSTE MESO
SE PRIPOROČAMO!

726 — 10th Street, Waukegan, Illinois
Telefon: Maj. 3312

Vesel in srečen Božič in srečno Novo leto vsem!

JOSEPH J. NEMANICH

SLOVENSKI POGREBNIK

611 — 10th Street, North Chicago, Ill.
Phone: North Chicago 112

Vesele božične praznike in veselo Novo leto
želi vsem

FRANK OPEKA

403 Tenth Street, North Chicago, Ill.
Telefon: N. C. 1702

Srečen Božič in zdravo zadovoljno Novo leto
želi vsem

JOHN LESKOVEC

HEATING CONTRACTOR

Instalira vse vrste kurilne naprave, na vodo, soparo itd. Automa-
tične kurilnike za premog in vse naprave.

1016 Lenox Avenue, North Chicago, Ill.
Telefon: N. C. 4483

Vesel Božič in srečno zdravo Novo leto
želi vsem podjetje

KOSIR WASHING MACHINE SERVICE

THOR WASHERS — KELVINATOR REFRIGERATORS —
UNIVERSAL RANGES — VACUUM CLEANERS

826 — 10th Street, Waukegan, Illinois
Telefon: Maj. 318

Vesele božične praznike želimo vsem!

SEDEJ'S TAVERN

SLOVENSKA GOSTILNA

Točimo "OLD STYLE LAGER" pivo. Naše pijače
zadovoljijo vsakega.

713 Tenth Street, North Chicago, Ill.
Telefon: N. C. 5831

Vesel Božič in srečno zdravo Novo leto
vsem odjemalcem in prijateljem želi

MERLOCK'S

SUPER SERVICE STATION

FRANK MERLOCK, lastnik

Slovenska gasolinska postaja ki nudi vsem najboljšo postrežbo.
Tenth Street & Utica, Waukegan, Illinois
Telefon 2890

Prav vesel Božič in srečno zdravo Novo leto
želi vsem

Marty Svete's Tavern

SLOVENSKA GOSTILNA

Toči fino "AMBROSIA" pivo, fina vina in likerje.

1201 Morrow Avenue, North Chicago, Ill.
Phone: N. C. 5842

Season Greetings!

**WAUKEGAN
CLEANERS**

614 — 10th Street,
Phone: Ontario 7373
WAUKEGAN, ILLINOIS

Vesele božične praznike in prav srečno in
zdravo Novo leto želim prav vsem

naročnikom "Amer. Slovenca" in "Novega Sveta", ter vsem bla-
gim ogleševalcem v tej božični številki, ker so svojimi oglasi po-
magali našemu slovenskemu tisku v Ameriki. Čitatelji tega lista
naj tega ne pozabijo in jih naj patronizirajo ob vsaki priliki!

MRS. JENNIE KEBER, zastopnica
"AM. SLOVENCA" in "NOVEGA SVETA".
WAUKEGAN, ILLINOIS

Merry Christmas and Happy New Year!

Linco and Gold Valley Beverages

NORTH CHICAGO, ILLINOIS
Phone: North Chicago 899

Season Greetings!

TENTH STREET HARDWARE

WAUKEGANS MOST COMPLETE
HARDWARE STORE

620 Tenth Street, Waukegan, Illinois
Phone: Maj. 1986

Season Greetings!

**10th STREET
PHARMACY**

Corner 10th & Lincoln,
WAUKEGAN, ILL.

Season Greetings!

BOWLARIUM

Free Instructions Every Week Day Afternoon.

NORTH CHICAGO, ILLINOIS

Season Greetings!

**LINCOLN
Drug Store**

Complete Stock of
WHISKIES, WINES,
BEERS

— Visit Our Liquor Department —
"The Home of Low Prices"
F. G. SESKOTAS, R. Ph. G., Prop.

831 — 8th Street,
Tel: Ontario 2929
WAUKEGAN, ILLINOIS

Season Greetings!

CROWN LIQUOR STORE

Low Prices Always on

FINE WINES, LIQUORS and BEERS

818 — 10th Street, Waukegan, Illinois

Merry Christmas and Happy New Year

ECONOMY

STANLEY DEMBINSKY, JR.

COAL AND BUILDING MATERIAL CO.

EXCAVATING — TRUCKING

8th Str. & North Shore Tracks, Waukegan, Illinois
Phones: Office Maj. 1070 — Yard Phone Maj. 3062

Season Greetings!

TRADE AT

GOODMAN'S DEPARTMENT STORE

"THE HOME OF TAILOR MADE FURNITURE"

602-604 Tenth Street, Waukegan, Illinois
Phone: Maj. 783

Vesele praznike in zdravo
srečno Novo leto
želi vsem

**Susman
Linoleum Co.**

Vsake vrste Linoleume,
za tla in pode, za stene in druge na-
mene in kovinasti okraski.

1920 Grand Ave.,
WAUKEGAN, ILLINOIS

TELEFONI:
Maj. 2639 in Ontario 3330 Res.

Prav zadovoljne in srečne božične praznike ter
srečno zdravo Novo leto

želi vsem odjemalcem in prijateljem

JOHN BLUTH

"ROYAL BLUE STORE"

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA

1207 Cora Street, Joliet, Illinois
Telefon 2-3390

Najboljše vrste sveže in suhe kracice, in vse druge vrste najboljšo meso. Za božične praznike se posebno priporočamo z najboljšimi orehi za potice. V zalogi imamo tudi vse vrste najboljšo grocerijo. Se priporočamo, da nas obiščete!

Vesele božične praznike in srečno zdravo
Novo leto

želi vsem prijateljem in odjemalcem

MARTIN GORSICH

900 No. Hickory Street, Joliet, Illinois
Telefon 2-2628

Swan Bread

COLUMBIA BAKING CO.

JOLIET, ILLINOIS

ORANGE CRUSH SQUIRT
ALLEN BOTTLING CO.

7 Ohio Street, Joliet, Illinois
Telephone 6417

FITZGERALD FURNITURE CO.

Trgovina s pohištvo
želi vsem odjemalcem in vsem Slovincem vesele božične praznike in srečno zdravo Novo leto.

JOSEPH E. SPELICH

355-357 E. Cass St. Phone 5301 Joliet, Illinois
Trgovina odprta do devetih vsak torek, četrtek in soboto. Ob drugih večerih po dogovoru.

Joliet Slovenic Coal Company

A. GOLOBITSH

Premog, gasolin in vse vrste olje za avtomobile. Se priporočamo vsem Slovincem.

Telefon 2-2789

Vogal Jackson in Indiana Street, Joliet, Illinois
PODPIRAJTE SLOVENSKO PODJETJE!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem!

RUBY STREET GROCERY & MARKET

A. GREGORICH, lastnik

V zalogi imamo vse vrste grocerijo, sveže in suho meso. Izdelujemo okusne doma narejene klobase. — Gospodinjam se priporočamo. — Obenem želimo vsem VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE!

150 Ruby Street Tel. 6886 Joliet, Illinois

Vesele božične praznike vsem!

TOM MEERS COAL CO.

Zanesljiva postrežba z premogom v vseh slučajih. Vse vrste premog. — Jako nizke cene.

— PRIDITE SAMI K NAM, DA VIDITE. —

254 Columbia St. Joliet, Illinois
Telefon 5441

HUDA KAZEN

(Nadaljevanje s 4. strani)

človeške okrutnosti takorekoč iz ječe nastopiti pot v deželo pravice in boljše sreče. Kaj mi je sedaj početi?

Stopim k vratom in kličem stražo. Dobro sem čul večkratno njegovo mimohoj, toda napravil se je mutast liki judovskemu maliku (pisal se je Mihajlo Melczoch). Vsi ti moji klici, spojeni zaeno z gorko prošnjo, se uspevali kakor bob v steno. Hočeš-nočeš, moral sem se sprijazniti s svojo usodo. Ne samo, da me je nekakšna ozkost čimdalje bolj grebla pri srcu, tudi mraz me je lomil, da je bilo joj! Kako bi me tudi ne bil, bilo je par dni po Božiču. Z odejo je bil pokrit mrlič, da pa bi mu jo bil odvzel in se ogrnil, tega nisem mogel.

Kako počasi mi je v tem položaju tekla dolga zimska noč, je popolnoma razumljivo. Se-le v jutro ob določeni uri se mi je podarila svoboda, ubogega tovariša pa so odnesli v mrtvašnico.

Proti postojanju stazarja se o prvi priliki pritožim pri polkovnemu zdravniku (Jan Metelka), ki ga je za kaznen premedil. Mar bi mi bila izven navedene neprilichnosti prebiti eno noč pod ključem, a usoda pa mi je preobrazila to malenkost resnično v prav — hudo kazni!

ČUDNA REČ

V hišo se je vselila nova stranka. Minkica od sosedovih je prišla pogledat, kakšni ljudje so novi gosti. Ko je opazila pri njih šestletnega fantka, ga je vprašala, ali ima še kako sestrico ali bratca.

"Imam," je ta odvrnil, "tri polbratce in dve polsestri."

Minkica se je začudila: "Za božjo voljo, potem si od vse družine samo ti cel?"

Za razvedrilo

NAROB

A: "Ali si govoril s svojo ženo?"
B: "Zal ne, pač pa je ona govorila z menoj..."

POTRPEŽLJIVOST

A: "Za svoje blagostanje se moram zahvaliti samo svoji izredni potrpežljivosti."
B: "Saj si vendar podedoval svoje imetje po stricu."
A: "Da, toda čakati sem moral 30 let, da je stric umrl."

KONJ IN OSEL

Igralec, ki predstavlja v igri nekega starega angleškega kralja, izpregovori po izgubljeni bitki: "Kraljestvo dam za konja!"
Pri ponovitvi igre, ko spet izreče omenjeni stavki, se oglasi nekdo v gledališki dvorani: "Ali osel ne bi bil dober?"
"Seveda," odvrne igralec, "kar na oder pridite!"

MODER MOŽ

A: "Da, prebil sem se skozi življenje brez pare, edino s svojim razumom."
B: "Torej ti spadaš med one, ki niso z ničemer začeli."

SLIKAR

Slikar: "Potrpajte, potrpajte za najemnino, prišel bo čas, ko se bodo ljudje tu na cesti ustavljali in vzdikali: 'Tam zgoraj je stanoval imenitni slikar Packa!'"
Hišni gospodar: "Če ne plačate najemnine, bodo ljudje to govorili že jutri..."

PAMETNI VOLI

A: "Ali so ti volji tako neumni, da jih moraš neprestano priganjati?"
B: "Nasprotno, preveč pametni so, da bi delali."

Vesel in srečen Božič ter srečno zdravo Novo leto želim vsem naročnikom "Am. Slovenca", "Novega Sveta" in "Baragove pratike". Hvala vsem za naklonjenost dosedaj in se za isto še v naprej priporočam!

JOHN KRAMARICH

Zastopnik "Amer. Slovenca" in "Novega Sveta"
JOLIET, ILLINOIS

Na roki imam še nekaj "Baragovih pratik" za leto 1942, katere se hitro prodajajo. Kdor jo nima še, naj se zgodi dokler je čas.

Vesele božične praznike in srečno zdravo Novo leto želim vsem!

DR. JOSEPH W. ZELKO

— DENTIST —

Ordinira od 9. do 12. dop. in od 1. do 5. pop. Zvečer od 7. do 9. in ob nedeljah po dogovoru.

Cor. Chicago & Jackson Sts., Joliet, Illinois
Telefon: 2-1764

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želim vsem prijateljem in odjemalcem in se še dalje priporočam v naklonjenost.

518-520-522 N. Chicago St.
3 Blocks North of City Loop
JOLIET, ILL.

Vesel Božič in srečno Novo leto želi vsem

MICHIGAN PRODUCE CO.

JOS. LEZEBROOM, lastnik

TRGOVINA S KROMPIRJEM, SADJEM, ZELENJAVO IN GROCERIJAMI.

303 Cass Street Telefon 4855 Joliet, Illinois
Pri nas dobite tudi najboljše vsake vrste in velikosti lepa božična drevesca. SE PRIPOROČAMO.

Vesel in srečen Božič želim vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom!

JOSEPH SLAPNIČAR

— SLOVENSKI KAMNOSEK —

527 N. Chicago Str. Tel. 2-4787 Joliet, Illinois
Kadarkoli nabavljate nagrobne spomenike za vaše drage pokojne, pridite k nam, da vam pokažemo vzorce in vam podamo naše cene.

Vesel in srečen Božič in srečno zdravo Novo leto želi vsem

LUZAR'S FOOD MARKET

1010 So. 9th Street, Milwaukee, Wis.
Telefon: Orchard 2037

IMAMO PODOMAČE PREKAJENO MESO IN KLOBASE.

Vesel in radosten Božič in srečno zadovoljno Novo leto želi vsem

ERMENC FUNERAL HOME

SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD

5325 W. Greenfield Ave., Milwaukee, Wis.
Telefon: Mitchell 1331

Vesele božične praznike in srečno zdravo Novo leto želi vsem

Mogolich Food Store

6029 West National Ave.
WEST ALLIS, WIS.
Telefon: Gr. 5343

Vesele praznike in srečno Novo leto želi vsem prodajalca

ZUPANCICH BROTHERS

ELYŠKA VODILNA TRGOVINA ZA JESTVINSKO BLAGO.

203 Sheridan Str. E. Ely, Minnesota

Vesele božične praznike želimo vsem!

COAST TO COAST STORE

A. J. SLABODNIK, lastnik

AVTOMOBILSKE POTREBŠČINE, ŠPORTNO BLAGO IN ELEKTRIČNE POTREBŠČINE.

Ely, Minnesota

Vesel in radosten Božič in srečno Novo leto želim vsem!

ELY TABLE SUPPLY

LAZAR BRATJE, lastniki

Ely, Minnesota

Vesele božične praznike želimo vsem!

American Clothing Co.

— ČEVLJE ZA VSO DRUŽINO —

SE PRIPOROČAMO!

Ely, Minnesota

Radosten Božič in srečno Novo leto želim vsem!

ŠTEFAN BANOVEZ, JR.

SLOVENSKI POGREBNIK in PLUMBER

329 E. Sheridan Str. E. Ely, Minnesota
Telefon 373 R

Prav vesele božične praznike želi vsem

MATH KOBE

SLOVENSKA MESNICA in GROCERIJA

— Posebnost so naše kranjske klobase —

Ely, Minnesota

Vesele in srečne božične praznike in zdravo srečno Novo leto želi vsem

MATH J. KAPSCH

111 E. Sheridan Str., Ely, Minnesota

Točimo vedno sveže pivo in vse vrste likerje.

Vesele božične praznike želimo vsem

Ely Hardware & Furniture Co.

— POGREBNI ZAVOD —

Ely, Minnesota

Prav zadovoljne in vesele božične praznike ter srečno in uspešno Novo leto želi vsem dragim in blagim naročnikom Amerikanskega Slovenca in "Novega Sveta", kakor tudi naročnikom "Baragove Pratičke", katere imam še nekaj na roki in jo rojakom prav toplo priporočam. Obenem se najlepše zahvaljujem za naklonjenost v preteklosti.

JOSEPH J. PESHELL,

zastopnik "Amer. Slovenca" in "Novega Sveta".
Ely, Minnesota

Vesel Božič in srečno zdravo Novo leto želi vsem trdika

KOVACH BROS.

NAJBOLJŠA GROCERIJA, SVEŽE MESO, ZELENJAVA IN SADJE.

342 E. Sheridan Str., Ely, Minnesota